1893—1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 105. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 7-го ЧЕРВНЯ 1973 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JUNE 7, 1973 No. 105. VOL. LXXX.

ЗАПЛЯНОВАНО ШИРОКУ ПРОГРАМУ ВІДВІДИН ВЕРХОНОГО АРХИЄПИСКОПА В СТЕМФОРДСЬКІЙ ЄПАРХІЇ

Стемфорд (Н.Н.) — Його Блаженство Верховний Архиєпископ Кардинал Кир Йосиф прибуде до нашої Єпархії з Канади і його привітає на „Мості Миру" при в'їзді до Бофало Стемфордський екзарх Владика Йосиф Шмондюк в четвер, 7-го червня, о год. 4:30 по полудні. Того самого дня Блаженніший відправить в церкві св. Николая о год. 7-ій вечора молебень. О год. 8:30 відбудеться бенкет в честь Достойного Гостя.

В п'ятницю 8-го червня о год. 11.000 рано відбудеться Служба Божа для молоді в шкільній каплиці (Одигітрії). Того ж дня Блаженніший Верховний Архиєпископ від'їде до Рочестеру і вечером о год. 7-ій відправить молебень в церкві Богоявлення. В суботу 9-го червня в церкві св. Йосафата Блаженніший відправить Службу Божу для дітей. Відтак відбудеться бенкет і привітання Блаженнішого. Того самого дня Блаженніший відлетить до Ню Йорку лінією „Амерікен Ерлайн" і прибуде на летовище Ля Ґвардія о год. 4:55 по полудні, де Достойного Гостя привітає наша Єрархія, Духовенство і Вірні зі своїми провідниками та молодь. Того ж дня о год. 6:30 вечора відслужить наш Первоієрарх в сослуженні Єрархії Службу Божу в церкві св. Юра в Ню Йорку при 7-ій вул.



Блаженніший Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф

В неділю, 10-го червня, буде о год. 11 перед полуднем торжественна Служба Божа в павільйоні стемфордського города при 161 Гленбрук Рд. у Стемфорді. До участи в цій Літургії запрошені всі парафії Стемфордської Єпархії, особливо з Нової Англії та ближчих парафій стейту Ню Йорк. Службу Божу відправить Його Блаженство Верховний Архиєпископ Кир Йосиф в сослуженні Митрополита Амврозія Сенишина, та Владик: Кир Йосифа Шмондюка, Кир Ярослава Ґабра, кир Ізидора Борецького з Торонта і Кир Василя Лостена. З духовенства

(Закінчення на стор. 8-ій)

КУК проголосив збірку на фонд СКВУ

Вінніпег. — З датою 28-го травня появилося звернення Президії Комітету Українців Канади в справі збірки на фонд Другого Світового Конґресу Вільних Українців, що відбудеться 1-4 листопада 1973 року в Торонті. У зверненні стверджується, що „успіх цього другого конґресу СКВУ буде залежати у великій мірі від збірки фонду СКВУ, яку переводить Централя КУК у тісній співпраці з Організаційною комісією СКВУ та при допомозі всіх складових організацій і всіх відділів КУК в часі від 1 червня до 15 жовтня 1973 р. На збірку цього фонду СКВУ, Централя КУК одержала офіційний дозвіл з Оттави". Іншими словами, жертводавці на цей фонд матимуть змогу пожертви відтягати від свого прибуткового податку. Пожертви треба надсилати на адресу КУК в Вінніпеґу: Ukrainian Canadian Committee, 456 Main St., Winnipeg 2, Man.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Середа, 6 гервня 1973

ФЕДЕРАЛЬНА АВІЯЦІЙНА АҐЕНЦІЯ вивчає можливості полегшення строгої системи контролі на летовищах ЗСА тому, що протягом останніх 5-ох місяців не було в цій країні випадку захоплення літака. Ця аґенція розглядає можливість закінчення примусових обшуків всіх пасажирів за допомогою електронічних інструментів і обшуку багажу, який пасажири беруть із собою на літак. Спеціялісти цієї федеральної аґенції заявили, що вдалося розпрацювати іншу систему контролі, яка не потребує персональних обшуків пасажира з метою знайдення зброї. Ці речники не подали жадних деталів нової системи.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ заявив, що під час В'єтнамської війни 10,303 американських вояків померло з небойових причин. Пентаґон сказав, що багато з цих вояків померло внаслідок ненавмисних випадків, наприклад, припадкового вистрілу рушниці. Але були також 1,163 випадки навмисного вбивства одного вояка другим. Інші померли внаслідок вживання наркотиків і через самогубство. Американських вояків, які згинули на полі бою у В'єтнамській війні, було 45.958.

СЕНАТСЬКИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ „КОКУС" одноголосно прийняв резолюцію, в якій вимагає встановлення 90-тиденного „заморожения" на платні, ціни, прибутки, чинші та банкові відсоткові рати. Сенатори - демократи заявили, що „Третя фаза" програми президента Ніксона для контролі інфляції є „абсолютною невдачею" та вимагають, щоб Уряд встановив такі контролі, як це зробив у серпні 1971-го року. Тоді президент Ніксон був встановив „заморожения" платень і цін.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН НАЙМЕНУВАВ нового члена до Ради Економічних Дорадників. Ним є д-р Ґері Л. Сіверс, спеціяліст від сільсько - господарської економіки. Д-р Сіверс сам народився й зріс на фармі та викладав сільськогосподарську економіку в Ореґонському стейтовому університеті. Найменування Сіверса до Ради Економічних Дорадників віддзеркалює, правдоподібно, стурбування Президента зростом цін на харчові продукти.

ПРЕЗИДЕНТ КУБИ Освальдо Дортікос закінчив 5-тиденну офіційну візиту до Чіле. Він відбув ряд нарад з марксистським президентом Чіле Сальвадором Альєнде. Президент комуністичної Куби відлетів до Ліми, Перу, де має мати зустріч із ген. Веласком Альварадом, головою перуанського уряду, а з Перу має повернутися до Гавани. Ця офіційна подорож президента Куби є ще одним доказом, що країни Латинської Америки нав'язують щораз ближчі контакти з недавньо бойкотованою комуністичною Кубою.

Сенатор Джексон закликає повернути для „Голосу Америки" зредуковані фонди

Ню Йорк. — Демократичний сенатор Генрі М. Джексон заявив, що редукція фондів для Інформаційної Аґенції З'єднаних Стейтів Америки (USIA), яку останнього тижня проголосував Сенат, може створити загрозу для майбутности пересилань „Голосу Америки", які для мільйонів людей за „залізною завісою" є „не тільки джерелом новин, але також джерелом надії". Промовляючи під час ґрадуаційних церемоній в Єшива університеті 4-го червня ц.р., сенатор Джексон вимагав, щоб фонди були повернені Інформаційній Аґенції під час прийдешньої конференції, яка має полагодити розбіжності в законопроєктах Сенату та Палати Репрезентантів. Палата ще не голосувала над цим законопроєктом, а Сенат малою більшістю голосів проголосував редукцію в сумі 31,155.000 долярів. Редукція була запропонована сенатською комісією для закордонних взаємин, головою якої є сен. Джей. В. Фулбрайт. Сенатор Джексон сказав також, що „Голос Америки" не є „анахронізмом холодної війни", як це твердили деякі члени комісії для закордонних взаємин, а є цим анахронізмом спроби комуністичних урядів перешкоджати свобідній комунікації між людьми Сходу й Заходу. Сенатор Джексон подивляв винахідливість і відвагу слухачів у Совєтському Союзі, які наражуються на арешт, слухаючи передачі із Заходу. Ця відвага для сен. Джексона є більше переконливою, що „Голос Америки" мусить продовжувати свою діяльність, ніж твердження сен. Фулбрайта, що такі передачі перешкоджують створенню кращих взаємин із Совєтським Союзом. Сенатор Джексон далі сказав, що коли читання західньої преси та слухання передач із Заходу більш не будуть вважатися за „залізною завісою" за зраду, і коли можна буде свобідно еміґрувати, — то тільки тоді будемо мати справжнє покращання взаємин між народами, а не тільки угоду між урядами, за якою віддається на поталу людські права. Сенатор Джексон очолює в Сенаті фракцію, що противиться безумовному признанні для Совєтського Союзу статусу упривілейованої держави у торговельних взаєминах із ЗСА, поки уряд СССР не дозволить своїм громадянам свобідно еміґрувати.

Для направи „Скайлеб"-у плянується на цей четвер „прохід у космосі" двох астронавтів

Гюстон, Тексас. — В четвер, 7-го червня ц. р., капітан фльоти Чарльз Конрад мол., і комендер Джозеф П. Кервін мають вийти на „прохід у космосі", щоб направити „соняшне крило", яке має перетворювати промені сонця на електричну енерґію. Це „крило" не відкрилося під час запуску цієї велетенської космічної лябораторії, спричинюючи брак електрики. „Крило" затеснене до поверхні „Скайлеб"-у кусником металу. Коли перша залога астронавтів долетіла до „Скайлеб"-у 26-го травня, то старалася розкрити це „крило", але без успіху. В четвер астронавти Корнард і Кервін попробують ще раз провести цю направу.. Третій астронавт, комендер Пол Дж. Вайц, залишиться у „Скайлеб"-у. Коли астронавтам вдасться розкрити „соняшне крило", то проблема з браком електрики буде до великої міри розв'язана. Брак електрики на цій космічній лябораторії збільшений також тим, що дві з 18-ох батерій на „Скайлеб"-і також перестали діяти. Без додаткової електричної енергії, велику частину заплянованих дослідів не можна буде виконати. В середу, 6-го червня, астронавти мають перевести спробу направи „соняшного крила". Спроба відбудеться в нутрі лябораторії. Деякий час існували сумніви чи кап. Конрад зможе вийти на цей „прохід у космосі", бо під час медичних дослідів останнього тижня було завважено, що серце Конрада пропустило кілька ударів протягом одної хвилини. Але лікарі тепер твердять, що це часто трапляється астронавтам і що жадної небезпеки немає.

Сандман переміг Кейґіла в губернаторських правиборах в Ню Джерзі

Трентон. — У правиборах Республіканської партії на пост губернатора Ню Джерзі конґресмен Чарльз В. Сандман мол., несподівано переміг теперішнього губернатора Віллъяма Т. Кейґіла. Конґресмен Сандман, який належить до консервативного напрямку Республіканської партії, тепер буде змагатися за пост губернатора з кандидатом Демократичної партії, суддею Бренденом Т. Бирном, який переміг двох суперників у правиборах своєї партії. З останніх підрахунків виходить, що конґресмен Сандман переміг губернатора Кейґіла у відношенню 3-ох голосів до 2-ох, а суддя Бирн здобув 2 рази стільки голосів, як його найближчий суперник, пані Ен Клайн. Програна губернатора Кейґіла є першим випадком у модерній історії Ню Джерзі, що губернатор не здобув поновленої номінації. Цю програну пояснюють тим, що в його адміністрації протягом останнього року було викрито кілька випадків корупції. Губернатор Кейґіл сам не був вмішаний в цих справах, але громадяни всеодно втратили довір'я до нього. Перемога Сандмана передасть контролю Республіканської партії в Ню Джерзі в руки консерватистів.

Американська індіянка відкидає концепцію „перетоплювального казана"

Аврора, Ню Йорк. — Ладонна Гарріс, американська індіянка та жінка колишнього сенатора з Оклагоми, Френка Гарріса, сказала, що ЗСА повинні відкинути перестарілу концепцію „перетоплювального казана" і погодитися з існуванням багатьох культур у цій країні. Промовляючи в неділю, 3-го червня, під час ґрадуаційних церемоній у Веллс Коледжі, Ладонна Ґарріс заявила, що вона належить до племені Команче та що білі американці забувають, що в Америці є понад 300 індіянських племен, з відмінними мовами, культурами, звичаями тощо. Вона говорила, що між окремими племенами існують такі різниці, як наприклад, існують між норвежцями та італійцями. Коли хтось вживає вислову „американський індіянин", то це можна порівняти до поняття „европеєць".

ПРОФ. ЛЕВ ДОБРЯНСЬКИЙ СВІДЧИВ ПЕРЕД КОНҐРЕСОВОЮ КОМІСІЄЮ В СПРАВІ ТОРГІВЛІ З СССР

Вашингтон. — У зв'язку з проєктом американсько-совєтського торговельного договору з одночасним признанням для СССР статусу упривілейованої д е р жави, держави, Комісія шляхів і засобів Палати Репрезентантів, яку очолює конґресмен Мілбирн Мілс, збирає свідчення від заінтересованих осіб і груп, які хочуть з'ясувати свій погляд на т. зв. Акт торговельної реформи 1973 року. Минулої п'ятниці 1-го червня перед Комісією склав такі свідчення проф. д-р Лев Добрянський, виступаючи там як президент Українського Конґресового Комітету Америки та як голова Крайового Комітету Поневолених Націй. Проф. Добрянський висловився за те, щоб дати Президентові широкі повновласті для ведення переговорів в справі торговельних взаємин з іншими державами, але одночасно оспорив доцільність надання СССР статусу упривілейованої держави у торговельних взаєминах з ЗСА. За словами проф. Добрянського, „коли ми тепер розглядаємо питання лібералізації торгівлі з Совєтським Союзом після двох декад, то насправді нічого не змінилося в широкому політично-економічному контесті, за винятком релятивного погіршення нашого положення". Він підкреслив, що на основі лекції історії, торговельні взаємини з тоталітарними державами — Японією, Німеччиною та Італією „не служили інтересам світового миру, а радше спричинилися через дійсну допомогу до посилення їхніх аґресивних замірів, що допровадило до Другої світової війни. Якщо сьогодні не будемо належно обережні, ця лекція може повторитися з мілітаристичним СССР, змагання якого за ґльобальну перевагу не применшилися". Проф. Добрянський підкреслив факт, що торгівля для тоталітарних держав — це догідна зброя на шляху здійснювання їхніх аґресивних плянів, при чому мала користь з торговельного обміну для демократичних країн. В першій мірі, свідчив проф. Л. Добрянський, не може бути мови про справжню економічну співпрацю, чи „економічну взаємозалежність", бо економічна політика Москви



Проф. д-р Лев Добрянський

йде під кутом повної інтеграції економії контрольованого нею простору з метою досягнути повної автаркії. Виходячи з таких міркувань, необхідним є мати цілу концепцію „політичної торгівлі" в тому сенсі, що коли йти на розвиток торговельних взаємин, то тільки під кутом здобуття окреслених „політичних концесій" з боку СССР. Крім того треба уточнити для себе самого, яку ціну ми будемо змушені заплатити за те, щоб підсилити підупалу совєтську економіку. Не можна тут забувати, підкреслював проф. Добрянський, що Москва прагне поправити свою економіку коштом західньої допомоги, але не коштом зменшення своїх видатків на зброєння. На закінчення свого свідчення перед Комісією проф. Л. Добрянський подав ряд конкретних пропозицій щодо проєкту згаданого американсько-совєтського торговельного договору, підкреслюючи, що коли перед сорока і більше роками ЗСА давали допомогу СССР, то робили це без всебічного обзнайомлення з совєтською системою та її цілями. Сьогодні, говорив він, ми знаємо, яка є дійсність і знаємо, яку політику веде совєтський режим у відношенні до окупованих країн. Що важливіше, ми розуміємо, якою важливою політичною зброєю може бути торгівля, коли йдеться про національну безпеку і забезпечення основних прав людини та свободи. „Тепер є нагода — говорив на закінчення проф д-р Л. Добрянський, — діяти позитивно, спираючися власне на це знання в ім'я досягнення цих цілей".

Лондонський „Таймс" засуджує американську пресу за її становище в справі Вотерґейту

Лондон. — Вотерґейтська афера, яка є предметом широкої і тривалої дискусії на сторінках американської преси, а в першій мірі на сторінках таких щоденників як „Ню Йорк Таймс" та „Вашингтон Пост", з'ясовується у досить стриманій формі на сторінках европейської преси. Лондонський „Таймс" з 5 червня опублікував редакційну статтю, в якій критично висловився про форми і методи, що їх стосує американська преса, інформуючи про вотерґейтську аферу. За словами редакційної лондонського „Таймсу", „Вашингтон Пост" і „Ню Йорк Таймс" фактично перешкоджають у судочинстві та слідстві публікуванням матеріялів з перебігу слідства, що його ведуть в цій справі окремі комісії, а зокрема матеріяли такого роду, як заяви Джона Діна, кол. правного дорадника през. Ніксона. „Таймс" окреслив методи американських газет, як своєрідну форму „закону линча" у відношенні до президента Ніксона. „Таймс" позитивно оцінює ролю преси, яка поінформувала про скандал, але на цьому її роля повинна б закінчитися. Теперішні матеріяли в американській пресі унеможливлюють справедливий суд, зокрема, коли брати до уваги обтяжуючі, але неперевірені і недоказані матеріяли.

Анна Запоточна, вдова по гол. радному УНС, померла у Скрентоні

Скрентон. — Св.п. Ольга з Бомбів Запоточна, вдова по колишньому головному радному УНСоюзу св.п. Онуфрієві Запоточному та довголітня членка у 280-му Відділі УНС, померла тут 27-го травня після довшої недуги. Її муж, св.п. Онуфрій Запоточний, був обраний на головного радного УНС 19-ою Конвенцією у Вашинґтоні в 1937-му році. Обидвоє належали до тих піонерів, що будували Американську Україну. Покійна Ольга Запоточна осиротила сина Теодора, дочку Анну Яремко з Філядельфії, брата С. К. Бомбу в Пенсильвенії, п'ятеро внуків, двоє правнуків та ближчу і дальшу родину.

Боротьба з „українським буржуазним націоналізмом" — головне завдання творчих спілок УССР

Київ. — Під час відбутого тут в дні 22-го травня ц.р. спільного засідання президій правлінь творчих спілок письменників, кінематографістів, композиторів і художників Української ССР, і доповідачі і промовці приділяли головну увагу не так проблемам літературної і мистецької творчости, як питанню боротьби з „українським буржуазним націоналізмом" і його намаганням впливати на українську молодь в УССР. Головний доповідач на цьому засіданні — драматург Олександер Левада, що був обраний в березні ц.р. на секретаря правління СПУ, розправлявся з „неправильними поглядами" окремих письменників й істориків на історію України і зокрема на ролю Запорізької Січі. Закінчуючи свою доповідь, О. Левада ствердив:

"Важливою складовою частиною зміцнення дружби і братерства народів нашої Вітчизни, виховання радянських людей в дусі соціялістичного інтернаціоналізму в його органічному поєднанні з радянським патріотизмом є невпинна боротьба з лютим ворогом українського народу — українським буржуазним націоналізмом. Українська радянська література й мистецтво з перших днів свого виникнення зростали й гартувалися в цій боротьбі і внесли в неї свій важливий вклад. Пригадаймо вірші Тичини й Сосюри, романи й повісті Головка і Смолича, П. Панча, Івана Ле, п'єси Корнійчука і Микитенка, „Арсенал" Довженка і „Арсенал" Георгія Майбороди, фейлетони Остапа Вишні і памфлети незабутнього Ярослава Галана — цей перелік можна продовжити на багато сторінок. Видавництво „Радянський письменник" має намір ближчим часом видати спеціяльну збірку поетичних творів на цю тему, і мені здається, що намір цей заслуговує на всіляку підтримку.

"З'являються нині й нові твори, спрямовані на викриття справжнього обличчя українських буржуазно - націоналістичних прислужників найреакційніших кіл світового імперіялізму, зокрема — на викриття злочинної і кривавої діяльности бандерівських запроданців фашистських режимів та імперіялістичних розвідок. Усі українські кіностудії плянують і почали здійснювати постановки відповідних документальних і художніх фільмів. Вийшло з друку кілька цікавих публіцистичних книжок на ці теми, зокрема таких, як „Безбатченки" Клима Дмитрука, „Шлях чорної зради" Володимира Замлинського, „Нескорені" Володимира Орленка, „Дорогою ганьби і зради" С. Даниленка, „Український буржуазний націоналізм — ворог інтернаціонального єднання трудящих" Ю. Римаренка та ряд інших. Ми впевнені, що, як і завжди, тримають для цієї теми порох сухим і літератори інших жанрів.

"В останні роки буржуазні націоналісти робили

(Закінгення на стор. 7-ій)

Перед Білим Домом відбудеться демонстрація в обороні ген. П. Григоренка

Вашингтон. — Відомий совєтський дисидент - інвалід ген. Петро Григоренко вже понад чотири роки перебуває у психіятричній лікарні. Стан його здоров'я настільки погіршився що коли він в скорому часі не буде звільнений, йому грозить смерть. Дружина ген. Григоренка звернулася з закликом на Захід про допомогу та інтервенцію. У Вашингтоні з ініціятиви „Фундації Свободи" зорганізовано, як інформує орган Фундації "Rising Sun" з 4 червня, „Комітет за звільнення Григоренка", який заплянував на 8 червня демонстрацію перед Білим Домом в обороні цього борця за основні права людини в СССР. Згідно з повідомленням, маніфестація пічнеться о год. 11 перед полуднем і триватиме до 5 год. вечора. О год. 7:30 вечора пічнеться „нічне чування" також перед Білим Домом. Комітет передасть президентові Ніксонові петицію з проханням інтервеніювати в справі П. Григоренка в часі побуту тут Леоніда Брежнєва. В часі маніфестації промовлятимуть Александр Єсенін-Волпин та родичка письменника Ол. Солженіцина Вероніка Турчина-Штейн. У відкритому листі Комітету вказується також на переслідування інших дисидентів, в тому Валентина Мороза та Юрія Шухевича.

Андрієві Синявському дозволили виїхати із СССР до Франції

Лондон. — Письменник Андрій Синявський, один з перших московських дисидентів, який просидів п'ять і півроку у совєтській тюрмі, дістав дозвіл виїхати до Франції разом із жінкою та сином. Синявський особисто повідомив про це телефоном свого приятеля Ігоря Голомштока, який виїхав з Москви до Лондону в листопаді минулого року. Коли Синявський ще був в совєтській тюрмі, то дістав був запрошення від приятелів у Франції приїхати до них в гості на один рік з жінкою та сином. Недавно його запросили на пост професора літератури у Сорбонні. Коли Синявському дозволять виїхати, під під якими умовами, на як довго — ще не відомо.

ЗСА плянують встановити дипломатичні зв'язки з Монголією

Вашингтон. — За даними Державного департаменту між представниками ЗСА та Монгольської Народної Республіки, совєтського сателіта в Азії, ведуться від довшого часу переговори про встановлення дипломатичних взаємин. Як відомо, Монгольська республіка займає важливе стратегічне положення між СССР та Китаєм і фактично заіснувала з активною допомогою СССР, для якого вона є догідним плящармом у наступі на Китай. Націоналістичний Китай не визнавав суверенности Монголії і до часу, поки ЗСА були у добрих взаєминах з урядом націоналістичного Китаю, справа дипломатичних взаємин з Монголією не була актуальна. Тепер ситуація змінилася, а домовлення про „зв'язкові станиці" між Пекіном та Вашингтоном дало поштовх для ЗСА почати переговори з Монголією.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В ім'я моралі і справедливости

У другій половині червня ЗСА відвідає совєтський лідер Л. Брежнєв, який хоче дістати тут конечну для СССР матеріяльно - технічну допомогу. Можна по-різному оцінювати інтенції президента Ніксона, який запросив Брежнєва, і можна по-різному ставитися до започаткованої ним політики співпраці між ЗСА та СССР і до пляну дати максимальну допомогу для СССР, враховуючи існуючі там трудноці і незадоволення населення. Все таки ані українці в ЗСА, ані всі ті національні групи, які походять з країн Центральної та Східньої Европи, не можуть ні на мить забувати той факт, що йдеться про відвідини Америки речником режиму, під пануванням якого знаходяться їх країни і який пляново та безоглядно використовує всі засоби, щоб ті окуповані землі втримати під своєю контролею.

У той час, коли Брежнєва частуватимуть в Білому Домі, на просторах СССР політична поліція — КҐБ — добиватиме, як слушно зазначує „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 11 червня, „рештки невеликої групи дисидентів, які зуміли до сьогодні втриматися при житті з числа небагатьох активних в Росії". Очевидно, ані для президента Ніксона, ані для його дорадників не є таємницею все те, що діється в СССР і чому Брежнєв у такій мірі заінтересований „мирним співіснуванням". Все це їм відомо, але, щоб скріпити „мирне співіснування" та забезпечити економічну співпрацю з СССР, вони вважають, що про порушування основних прав людини в СССР не варто навіть згадувати.

Не зважаючи на це і не зважаючи на настанову бизнесових кіл, які, як пишуть „Известия" з 31 травня, „наперебій рвуться в Москву", нашим завданням є використати, у співпраці з усіми іншими національними групами, всі можливості, щоб довести до відома публічної опінії дані про цілі й пляни Москви, а в першій мірі довести до відома голоси людей в СССР, які в умовах поліційного терору змагаються за привернення основних прав людини.

Для цього мусять бути використані всі доступні зв'язки і законні засоби. Леонід Брежнєв і совєтська правляча кліка мусять побачити, що, крім офіційного становища, є ще становище широких мас населення, яке має зрозуміння для підставових засад моралі і справедливости, яке засуджує політику терору, визиску і гніту і яке солідаризується з борцями за основні права людини в СССР проти насильства і терору, символом яких є власне Брежнєв.

Занедбана справа

У „Свободі" з 25 травня ц. р. інж. Степан Куропась подав посмертну згадку під інтригуючим заголовком: „Помер останній з „Гайдамаків". У статті мова про померлого в Чикаґо 96-річного Николая Гуміняка, колишнього члена організації „Гайдамаки", об'єднання українських еміґрантів з Перемищини, Мостищини, Ярославщини і Добромильщини, що діяло в 1907-1925 роках на терені Ню Йорку і згодом Трентону.

Для сучасних читачів „Свободи" назва „Гайдамаки" вже не промовляє. Мало-хто знає, що існувала колись така організація у ЗСА, що була вона соціялістично-радикального напрямку, що зробила багато для національного освідомлення й активізації українських іміґрантів, особливо молодих в суспільно - громадському житті української громади у ЗСА. А вже мало хто й пам'ятає, що видавала ця організація і свій окремий часопис так само під назвою „Гайдамаки" і що виходив він одинадцять років у Ню Йорку і в Трентоні. Більшість із активних колись членів тієї організації повмирали. Одним із останніх її могіканів був покійний Николай Гуміняк.

В розвитку українського громадського життя „Гайдамаки", як і члени інших тогочасних організацій, відіграли видатну ролю. Вони були часто ініціяторами й співзасновниками американських „Січей", Відділів УНС, клітин ОДВУ тощо.

Не зважаючи на видатну, хоч і не раз, як це звичайно бувало в історії кожної національної іміґрації, контроверзійну ролю „Гайдамаків", ми ще й досі не маємо ні монографії про це товариство, ні хоч би книжки спогадів, які насвітлювали б її людей, її ідеї й почини. І саме це спонукує пригадати занедбану в нас справу фіксації найголовніших періодів, моментів, постатей і починів нашої іміґрації у ЗСА. Таких, як „Гайдамаки", було у ЗСА багато українських об'єднань, товариств, земляцтв. Про деякі із них згадував у своїх спогадах „З Городиславич у світ широкий" померлий 1971 року Михайло Прокопів. Були між ними й „Українське Товариство Вільних Козаків міста Львова", яке об'єднувало українців із Львівщини, і Товариство Городиславичі, і багато інших.

Сторінки вже майже повних 80 річників „Свободи" заповнені вістками про всі ці організації, товариства, їх дії, почини, але жива пам'ять про них поволі загибає. І тому не тільки варто, але й треба думати про збереження того, що ще можна врятувати: архівних матеріялів, протоколів, статутів цих товариств, про написання спогадів тих, що були їх членами і дожили до нинішнього часу. Завтра все це розгубиться цілком і не буде про що згадувати. Заплянований УНСоюзом архів у нових приміщеннях Головної Канцелярії і Видавництва матиме за головну мету зібрати всі ті матеріяли і документи та зберегти їх для історії.

„Проґресивні християни" підтримують совєтську політику

Загорськ. — Під кінець травня тут відбулося, як інформує совєтська преса, засідання керівництва „Комітету християнського руху на захист миру", організації міжнародного характеру, яка об'єднує „проґресивних християн", в тому, очевидно, Російську Православну Церкву. До Загорська прибули представники різних християнських віровизнань з-понад 40-ка країн, а також представники міжнародних християнських організацій. Згідно із інформаціями „Известий" з 31 травня, всі учасники „однодушно" підкреслили потребу співпраці християн з силами, які змагають за мир у світі. „Учасники засідання схвалили звернення до церков і всіх людей доброї волі, в якому є заклик внести свій вклад у підготову та переведення Всесвітнього конґресу миролюбних сил, що має відбутися в Москві в жовтні цього року". Засідання „проґресивних християн" схвалило також привітальний лист сов'єтському прем'єрові Косиґінові з заявою про свою підтримку для „миролюбної політики СССР".

Микола Степаненко

МОРАЛЬНІ ЕЛЕМЕНТИ БУТТЯ НАЦІЇ

(2)

Весна 1933 року з її багатомільйоновим к р и вавим жнивом прийшла як логічний і невмолимий наслідок перших трьох п'ятиліть комуністичної диктатури і безоглядного політичного терору. Кожне дальше п'ятиліття тільки повторювало завчені, перевірені й удосконалені методи драконівського народовбивства, що їх неодмінними супутниками були крайнє зубоження, чистки, судища, виснажлива рабська праця, посилена русифікація й очищення „життьового простору" для переможних полчищ захланних москвинів, що населяють тепер українські землі вже не тисячами, а мільйонами, примусові депортації нашої молоді в пустелі західнього Сибіру, нищення Українських Церков, руйнування скарбів нашої культури, викрадення і перенесення їх до імперських центрів, безсоромне торгування ними на Заході, варварське нищення п р и р о днього оточення, зокрема карпатських лісів, ширення пияцтва й виховання запроданства, безжалісна експлуатація природних багатств і народного господарства, фальсифікація історії і переслідування творчої інтелігенції тільки за найменший і найскромніший натяк на захист і природне право на розвиток відрубної національно-самобутньої культури й мови.

Кожен четвертий або п'ятий рік після тридцятитрикпятого, як кільця і спазми удава, — це повторення в тому чи іншому вигляді тієї страшної Голготи, яка спіткала нас сорок років тому. Пригадаймо лише, що трапилося через п'ять років після голодової облоги: це єжовська масакра 1937-38 років, а ще через п'ять років пекло Другої світової війни, затіяної сталінсько - гітлерівською зграєю, а потім знову щоп'ять років як не голод, то руїна, то судища, то переслідування „буржуазних націоналістів". І так без кінця. Та що говорити про кожен четвертий чи п'ятий рік: кожен рік свавілля московських комуністів в Україні, кінчаючи кошмаром півголоду весни цього, 1973 року, і жорстокими судищами та ув'язненнями діячів культури останніх шести місяців, які супроводжуються принизливими і вульґарними лайками під адресою найліпших синів нашого народу — такий страхітливий підсумок цього трагічного сорокаліття. Це ж суцільна вогнева заслона, при якій несила піднести й на мить голову! Це ж суцільна облога й суцільний полон, перед якими меркнуть усі відомі варварства давніх і середніх віків!

А нам говорять деякі нібито й жертви 1933 року, нібито й каторжани комуністичних концентраків, нібито й антикомуністи (але насправді лише антисталінці!), нам говорять і пишуть таки по-українськи, що там „змінилося на ліпше", що там „іде процес демократизації і лібералізації", що нам треба „заховати наші самостійницькі й екстремно націоналістичні та максималістичні вимоги й гасла в тилові частини мізків", бо цього, бачте, вимагає „тактика"; що нам треба визнавати „реалітети" у формі облудної і маріонеткової УССР, що нам „не треба дратувати Москву", що нам треба задобрювати кремлівських можновладців і їхніх київських дресованих малоросійських ображених мавп; що нам треба писати до них чолобитні й випрошувати ласку від поневолювачів, що нам не треба пригадувати про голодову облогу і про одвічну наругу, що нам не треба протестувати і влаштовувати жалобні маніфестації, бо це „еміграційна метушня" і т. д.

Це кажуть робити нам, вільним людям вільних країн. І все це говориться з високим апльомбом та чванливістю науковими й публіцистичними званнями. Гідну відповідь на цю облуду дав свого часу наш Великий Пророк. І ми достосуємо його слова до нинішньої ситуації, дещо перефразувавши їх: з наших братів і сестер сьогодні тільки „деруть ремінь", а з нас у 1933 році „бувало й лій топили"... „Полегшало" їм, як отій нені із гумористичного діялогу: „Ну, що полегшало вашій нені? — Аякже, полегшало, перше стогнали, а тепер уже й не стогнуть..."

На щастя, не багато серед нас цих вовків у овечих шкурах, хоч вони й голосні, бо мають свої газетки, хоч вони й високопоставлені та наділені наївною пошаною аматорів високого і кучерявого мовостилю. На щастя, ви, дорогі учасники сьогоднішньої Жалобної Маніфестації, є вимовним запереченням цих учених нісенітниць, бо ви пам'ятаєте глибокі за своїм змістом слова нашого великого Проводиря, підступно забитого агентами Москви на бруківі Парижу 47 років тому — Головного Отамана Симона Петлюри: „Дбаймо про віджвлення нацією моральних елементів її буття — творчої любови до Батьківщини, сторожкости до ворога та помсти за кривди, заподіяні нам, — в симбіозі яких знайдемо вірний шлях до звільнення і програму для будівництва". Пам'ятаєте ви, бо прийшли на цю Жалобну Маніфестацію, і слова великого сина українського народу, справжнього каторжника й ісповідника Христової віри, Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа, сказані тільки місяць тому під час відвідин Едмонтону. Тоді він, повторюючи слова Ісуса Христа про те, що „не хлібом єдиним живе людина", учив нас: „Не тільки... треба дбати про те, щоб матеріяльно з а б езпечитись, щоб придбати хліб насущний, щоб купити хату і забезпечити свою рідню".

Пам'ятаєте ви і слова Первоієрарха У к р аїнської Автокефальної Православної Церкви Митрополита Мстислава, який у своєму Архипастирському Посланні, з нагоди цієї трагічної річниці, кликав нас не лише скласти „низький поклін перед могилами мучеників того голоду" та „вшанувати їхню пам'ять", а й тямити „водночас, що до молитви треба додати ще й труд, бо віра в Боже Провидіння тільки тоді вседіюча, всеперемагаюча, коли її творчим чином - ділом зміцнимо". Пам'ятаєте ви, дорогі брати і сестри, ці хвилюючі слова - заклики наших духовних і національних проводирів, які заслуговують на всебічну увагу й підтримку, і наших громадських та політичних Централь, бо прийшли масово й однодумно вшанувати жертви комуністичного терору.

Але цим вшануванням ми тільки частинно виконали б наш людський і патріотичний обов'язок. Світлої пам'яті мученик за Суверенну і Соборну Українську Народоправну Державу — Симон Петлюра у наведених раніше словах закликав нас бути сторожкими, тобто настороженими, чутливими, пильними до дій і підступів усіх ворогів і до „помсти за кривди, заподіяні нам". Це за його словами — вірний шлях до визволення і суверенного державного будівництва. Ми вже згадували про затрату деякими нібито антикомуністами, насправді ж новітніми капітулянтами й совєтофілами, які проповідують „поліпшений", „несталінський" комунізм і „перетворення УССР в УНР", ми вже згадували про затрату ними сторожкости, чуйности, пильности до підступів ворога і їхнє теляче захоплення та вдоволення тактичними „поступками" й лисячими маневрами одвічного ворога. Видимо, те ярмо, яке вони несли на „волі" і в концентраках, не було для них ані дуже тяжким, ані осоружним, видимо, це спадкоємці рабів і самі раби, особливо ж раби марксистської духовости і „діялектичної фрази". Видимо, не ниють їхні рани й глибокі рани мільйонів наших братів і сестер, не хвилюють їхнє сумління кривди, заподіяні нам. Бо це, бачите, емоційний підхід, а вони вже навчилися великого розуму, який виключає емоційні первні і одержимість.

Виконуючи заповіт Симона Петлюри про сторожкість супроти ворога, ми повинні сьогодні отут і скрізь голосно запротестувати проти найменших виявів традиційної московської імперіялістичної політики визиску і винародовлення та вишуканого політичного гніту й терору в Україні, зокрема ж проти найостанніших судищ і жорстокого переслідування діячів української культури, проти засуду і ув'язнення літературознавця і поета, автора збірки „Зимові дерева" Василя Стуса, проти повторних засудів Михайла Осадчого, автора есею „Більмо", Вячеслава Чорновола, Івана Дзюби, Івана Світличного і Надії Світличної — дружини Данила Шумука, Євгена Сверстюка, Валентина Мороза і Юрія Шухевича. Вони свідомо взяли на себе тягар мучеників за своїх ближніх. І, як такі, вони заслужили на нашу людську підтримку.

(Далі буде)

Дарія Маркусь

УКРАЇНОЗНАВЧІ СТУДІЇ З АМЕРИКАНСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

(1)

25 березня ц. р. відбувся в Чикаґо бенкет Окружної Ради Союзу Українок під головуванням Люби Шандри, чистий прибуток з якого призначено для уфундування вже третій рік лекторату української мови при Чикаґському університеті. Голова відділу славістики проф. Едвард Весьолек говорив про можливості поширення українознавчих студій в цьому університеті. Дарія Маркусь, що була тостмайстром бенкету, виголосила промову про значення українознавчих студій з погляду американського суспільства та ідеалів американської демократії. Повний текст цієї промови містимо нижче.

Окружна Рада Союзу Українок в Чикаґо влаштовує вже третій з черги річний бенкет з метою придбання фондів для курсу української мови при Чикаґському університеті. Це, мабуть, не припадково, що саме жіноча організація займається цією справою. Жіночий рух тепер назагал в моді. Але почин Союзу Українок не є в стилі того руху, який бореться за „емансипацію жінки", бо ця річ є вже справою емансипованих жінок, які зріло й відповідально беруть на себе обов'язки і не втікають від них у безпечний куток своєї хати.

Сьогодні більше ніж будь-коли українська жінка є відповідальною за збереження своєї національної і культурної спадщини. Коли ми організуємо дитячі садки і передшкілля, коли піклуємося сиротинцями і бідними дітьми чи покриваємо кошти літніх таборів тим, які не можуть цього зробити, було б нерозумно і нелогічно сказати собі: „Але вищі студії українознавства це вже не наша справа!" І це є нашим ділом, бо воно може стосуватися до нас безпосередньо: наші ж власні діти можуть бути учасниками цих курсів. Але воно стосується також нашої громади як цілости і ширшого американського суспільства, якого ми є частиною.

Тепер ми маємо українські курси у двох найкращих американських університетах: катедру українознавства при Гарварді і курс української мови в Чикаґському університеті. Географічно це на Сході і Середньому Заході Америки. Можливо, спромоемося й на Далекому Заході, в Каліфорнії на українознавчі студії. Маємо вже українознавчі студії і в деяких стейтових високих школах, наприклад, у Пенсильвенському університеті, в Університеті Ратґерс, в Чикаґо при Іллинойському університеті — Серкл кемпус та в Шампейні. Десять років тому цього не було.

Проблему українознавства в американських високих школах можна розглядати з різних аспектів: хто їх спонзорує, де і як це переводити? В приватних університетах, а вони найбільш престижеві в Америці, треба уфундувати такі студії. В стейтових школах, коли в даних стейтах живе поважне число українців, можна домагатися стейтової допомоги. Хто буде ці курси відвідувати, чи радше, для кого вони призначені — для українців чи неукраїнців? Хто буде вчити? Що будуть вчити? Є ще багато практичних питань, над якими годі тут розводитися.

Але питання, над яким варто застановитися — це — для чого нам взагалі ці курси потрібні і чи вони виправдані в нашій американській дійсності? Найчастіша відповідь на таке питання з українського боку зводиться до того, що студії українознавства в Америці в нашому національному інтересі, в інтересі визволення України. А з неукраїнського боку дехто каже, що вони викликані українським націоналістичним почуванням. В цьому може і є зерно правди! Подивугідна жертвенність, що її виявила наша громада, яка не є дуже багата, у фінансуванні Гарвардської катедри, українських курсів в Чикаґо та деінде, напевно живиться дозою націоналістичних почувань.

Що в нашому національному інтересі мати українознавчі студійні осередки при престижевих університетах, це річ очевидна, бо в теперішній стадії розвитку цивілізації не стріляння з лука чи справна їзда на коні, але знання і культура дають позицію сили. Тут треба зазначити, що коли національні інтереси емоційно, можна сказати, сантиментально, є самозрозумілими для старшого покоління, яке виростало на рідних землях, то вони не є такими очевидними для молодшого покоління, яке свої переживання зв'язує із Вестерн і Чикаґо авеню в цьому місті чи з „давнтавном" у Ню Йорку. Молодше покоління хоче радше раціоналізувати своє заанґажування до українства.

Тут бажано підійти до справи українознавчих студій не з позиції чисто українських інтересів, а з позиції американського суспільства, в якому ми живемо і складову частину якого творимо. І це, властиво, стосується не лише до українських студій, але й взагалі до етнічних студій в Америці.

Що характеризує Америку від початку її модерної історії — це свобода! Перші поселенці, які понад 350 років тому причалили з Европи до берегів Америки, шукали тут в першу чергу не матеріяльних благ, а свободи. Досвід виявляє, що у вільній країні добробут можна легко осягнути. Навіть іміґранти XIX-XX століть, які, здавалося, шукали тільки матеріяльного добробуту, в дійсності втікали від соціяльно - політичних систем, що обмежували їхню свободу, замикали їм дорогу до покращання їхнього становища, не давали їм можливости вибору. А свобода, власне, і є можливістю вибору, це можливість а л ь тернатив. Там, де все однакове, де немає вибору, там нема людської свободи. Прикладом такого суспільства є Совєтський Союз.

Демократична с и с тема продумана так, щоб ці можливості вибору, ці різні альтернативи, це зрізничкування в суспільстві зберегти, при чому не замикаючи дороги ні одній групі до політичних впливів, а також не допускаючи до того, щоб одна група стала панівною до такої міри, щоб могла керувати з позиції сили, а тим самим обмежувала свободу іншої групи. Це, розуміється, теорія, в практиці воно буває подекуди інакше. Та коли одна група стає панівною, тоді для другої залишаються дві можливості: задержати свою відмінність як ознаку свого безсилля, або асимілюватися, відрікаючися своєї відмінности, в сильнішу групу.

В такій ситуації опинилися всі не - англосаксонські групи в Америці в XIX-XX ст. Шляхетні демократичні принципи а м е риканської конституції з а т ьмарились протягом історії. Ідеї виключного націоналізму, який панував в Европі в XIX ст., знайшли свій відгомін в Америці, що залюбки перебирала европейські модні течії. Тільки що американська суспільна дійсність була відмінною від европейської.

Американське суспільство ніколи не було одностайне. Воно складалося з різних народів, різних рас, різних етнічних груп. Багатьом провідникам Америки здавалося, що сконсолідувати країну в тій ситуації можливо лише шляхом повного злиття тих різних народів та витворення з них єдиної нації. І тут озвався примітивний інстинкт недовір'я до чужого, до людини не зі свого племени, не своєї культури. Довіряти новоприбулому і поділитися з ним політичним впливом не входило навіть у дискусію.

(Далі буде)

Любов Коленська

ВЖЕ НЕ ТІ...

Ідучи з праці додому, Галина не бачила зустрічних, ні бруньок на деревах, ані сонця, що вже хилилось до землі. Метушилися її думки й непокоїли, як їй упоратися із домашніми орудками, як усе довести доладу. А потім і про те перестала думати, втомлена була.

Біля дому зводилися вгору яскраві тюльпани, тріпотіли у лагідному вітрі біляві нарцизи, але Галина їх не бачила. Вона тільки з досадою завважила, що у великого клена по недавній бурі обламались дві великі галузі, а це їй ще додаткова праця: доведеться когось покликати, щоб обрізав їх.

По сходах мляво піднялася вгору і вступила у вітальню. А там на столику хтось розклав вишиваний рушник, різьблений альбом, подушечку в полтавські взори. Звідкіля все це взялось?

В кімнату ввійшла мати. Вона була схвильована і біля її уст тепліла, закроювалась своєрідна рисочка. Це завжди бувало тоді, коли вона була зворушена чимось добрим і гарним. — Галинко, — сказала мати, — ти ніколи не вгадала б, від кого ці дарунки. Чи ти знаєш, хто до нас приїхав, і то не з будь-якого краю? Марко був у нас! Він тільки на чотири тижні з України, а потім знову туди. Він дуже засумував, не заставши тебе вдома, а потім розіклав це все на столику і сказав: - „А це для сестрички, для Галинни. Воно може їй і не потрібне, але це все, що ми мали. Скажіть їй ще, що рідні її не забули і просять, щоб вона їх не забувала"...

Галина торкнулася вишивок, і наче оновилася у неї душа, війнуло чимось свіжим і барвистим, як самі взори.

Раптом задзвонив телефон. Галина нете р п л я ч е глянула на матір: — Ще не вспієш переступити порогу, а вже комусь пильне діло. - І крутнула головою, аж пасьминки брунатного, блискучого волосся спали на чоло.

— А може це справді важлива справа, Галино, — сказала мати. — Та й ти ж сама інколи, ледве увійшовши в хату, до когось телефонуєш. Ти сьогодні наче перевтомлена, нарікаєш і вередуєш. А може мені взяти слухавку?

— Ні, я візьму.

В слухавку входить приємний чоловічий голос: — Чи міг би я попросити Галину? Тут Марко.

Галина не може вимовити ні словечка. Як же це так: із такої далини приїхав, і тут його голос!

— Не треба нікого просити, це... я. — Їй стає прикро за таке сухе, ніби порожнє речення.

А звідтіля вже звучать сердечні, повні хвилюючої напруги слова: — Галино, я так хотів би тебе бачити, зараз... І тебе, і твого чоловіка, і твоїх дітей. Цікаво мені, чи впізнаю тебе зразу.

— Марку, Марку, та ж це скільки літ минуло... ще коли у мене були коси...

Але він не дає їй скінчити: — Скажи, бо я призабув, який у тебе колір волосся. Мені здається, що воно було темнобрунатне, а очі сині, ні, радше голубі.

— Вони й тепер голубі, але вже не ті... щоб не розчарувався.

— А ще пригадую, що була ти прудка і трохи сухорлява.

Галина сміється: — Прудка я ще й досі, звичайно, коли не втомлена. Але вже не сухорлява, бож не той уже вік...

— Що там вік, такі, як ти, багато не змінюються з часом. Зрештою і в мене сивий волос, а вдача та сама, що й була, хоча зазнав багато болю і смутку.

На хвилинку западає мовчанка. Це Галина слухає Маркові слова, і в її думки роситься інейний холодок...

— Чому ти нічого не кажеш, Галино? А колись ти сипала словами як з рукава. Збирала нас біля себе — мене й моїх двох братчиків, як ми вже надто надокучали мамі, а твоїй тітці, і розповідала про різні чуда-дива. І ми в усе те вірили. І ти ніколи не плакала, коли хтось із нас боляче смикав тебе за косичку. Отак тільки сльозинка і ти кажеш, пручаючись: „Нізащо в світі не заплачу, хоч і ріжте!" Звичайно, до цього не доходило, але ми на таке страшне слово випускали тебе. Ми любили тебе, а найбільше любив тебе наймолодший братік — Роман. Послала якось його мати назбирати квітів до вітальні, а він сказав: — „Навіщо вони нам здалися, то Галинка — квітка". Ми дуже тоді сміялися, а мати його попестила по голові й сказала: — „Ти в мене, Ромахо, не абиякий поет!" Ще й тепер, навесні, коли гуртом виходимо в лісок і дивимось на підсніжки, згадуємо тебе.

Галина оглядає свою кімнату, вибагливі речі, сад поза вікном, і з гіркістю відчуває, що отут їй рідна тільки мова, а усе інше не те... І знову вона, і Марко, і ті, що потойбіч океану — одно...

— Галинко, коли я тебе побачу? — нетерпеливиться голос.

— Тільки повернеться чоловік, і буду я вже в тебе і з тобою. - І по-дитячому схлипує. А потім питається про адресу й ледь чутно каже: — Марку, а як я не така, якою ти мене запам'ятав, тоді не кажи вдома...

Ще кілька хвилин і приходить її чоловік. Нашвидку збираються і їдуть. Галині здається, що хтось сильно обхопив її рамена — це минуле.

Надходить вечір, містечко чуже, вулиці темні, хіба тут і там з домів стеляться на бруку крила світел. Кружляють вулицями, питаються, важко знайти хату, аж нарешті Галина каже чоловікові: — Бачиш, там біля дверей хтось стоїть? Я не помилилася, я була певна, що Марко за нашим давнім звичаєм вийде зустрічати на порозі.

В темряві до авта підбігає людина, простягує руки, і Галина відчуває, як в неї сильно й щасливо б'ється серце, наче б торкнулося воно рідної землі.

— Задовго довелося чекати, — каже Марко. — Ходімо швидше в хату, хай побачу тебе і твого чоловіка. — І так вони йдуть, побравшись за руки, немов не пройшли роки, а отак повертаються вони з прогулянки, з ліска.

Увіходять в дім, Марко ви-

(Закінчення на стор. 8-ій)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 21-го ДО 25-го ТРАВНЯ 1973 РОКУ НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(3)

Зчерги гол. предсідник запросив до складення звіту пані Марію Душник.

Звіт заступниці головного предсідника Марії Душник



The annual report of this officer will cover briefly her organizational, women's, representative and community activities.

She attended all UNA Executive Committee meetings (four during the year). She organized 11 members in 1972.

This officer has endeavored to bring additional recognition for UNA organizers and to stimulate their interest in membership campaigns by noting and reporting women's organizing progress during the year. Her article on the achievements of women organizers in recent years appeared in the "Trybuna." Whenever there is a possibility, she discusses with women secretaries and organizers, especially, the status of their Branches or Districts, and areas of potential growth. Additional contacts will be maintained. Afforded the opportunity, this officer would be glad to further foster the spirit of fraternalism and interest in the UNA's organizational development and expansion.

In 1972 UNA women organizers surpassed themselves. Advisor Anna Haras was the top organizer for the whole UNA with 60 new members and thus women's champion too receiving both volumes of the Ukrainian Encyclopedia. Kvitka Steciuk, women's champion in 1971 and 1970, was second with 51 members, and Helen Olek was third with 30, both receiving prizes of a book on a Ukrainian theme.

The following women organizers were included in the list of 1972 UNA Builders (those bringing in 10-24 members): Maria Kapral 21, Luba Basko 20, Kateryna Onufryk 18, Maria Harawus 17, Erna Kuderevko 15, Stella Ryan 14, Alicia Bervinchak, Ulana Diachuk, Julia Guglyk and Daria Maliuk — each 13, Daria Orichowska, Maria Pelehata and Marta Shmud — each 12, Mary Dushnyck 11, Genet Boland, Sofia Kuciw, Nadia Lytwynenko, Stefania Stetsiv and Genevieve Zerebniak — each 10.

It should be noted that 22 UNA women in 1972 organized ten or more members, whereas in 1971 there were but 13 such.

Also, many women organized less then ten members during the past year.

Furthermore, a new UNA Branch, No. 134 of Passaic, N.J. (a Plast branch) was organized by UNA Treasurer Ulana Diachuk.

This officer was the guest speaker at the 35th anniversary banquet of Branch 343 in Rochester, N.Y., whose members are all women. She spoke on the role of women in the UNA and recalled the enlightenment of our pioneer women. She called on UNA women to play a more active role in the organization to ensure its continued vitality. This was a well attended event and showed the potential existing for greater UNA growth in the area. Mary Sweryda, Branch 343 secretary for 11 years, was our hostess.

During the fall campaign this officer took part in organizational meetings in New York, Baltimore-Curtis Bay. Woonsocket and Rochester. The three last named were visited by her for the first time. In Baltimore, where there was a large turnout, including youth, she presented the District with the UNA plaque for exceeding its quota in 1971, due mainly to the efforts of Messrs. Malko, Cizdyn and Prytula. This is a well directed district. In Woonsocket there was good attendance and a fraternal spirit abounded, though the Rhode Island organizational sector needs stimulation. With the new field organizer, Dr. Michael Snihurowyzh, in the region, ways and means should be found to reach new people as well as those who have left the fold. Janet Bardell is following in the footsteps of her late father, Stephen Bardaczewsky, as secretary of Branch 241. The UNA book covers and pencils we brought were received enthusiastically. The Rochester District has active organizers and dedicated leaders, such as Messrs. Hussar, Popowych, Hawrylak, Skibicky, Shewchuk and Dziuba. Only a few Branches require prodding for revitalization. The Ukrainian community here is one of the most thriving, with several national homes and civic clubs.

This officer attended the annual meetings of Branch 293 and Branch 19, at which a report was heard on the status of the book being sponsored by it on the late UNA President Dmytro Halychyn.

This officer attends the meetings of the New York District Committee, and as English-language press chairman submits a report of each meeting to the Ukrainian Weekly. She also participated in the meeting of the District secretaries and organizers to discuss the year-end campaign. On behalf of the UNA she presented a plaque to the N.Y. District Committee as the district having the most organizers (13) who had ten or more new members in 1972. M. Chomanczuk and Dr. Palidwor were Champion Club members.

Regarding the UNA Women's Committee Lesia Ukrainka statue project, bilingual letters were sent to Branch secretaries, together with chance books. Thus far more than one-third have responded. Several secretaries and individuals deserve special recognition for their fine cooperation, namely, Dr. A. Sanotsky (Br. 158), P. Waszczyszyn (Br. 354), Anna Hnatiuk (Br. 37), Daria Maliuk (Br. 61), Pauline Schneider (Br. 148), G. Stefanyszyn (Br. 179), J. Yarema (Br. 372), W. Pepiuk (Br. 67) and M. Martynenko (Br. 245). As noted previously, Advisor Anna Haras, who is also head of the Allentown District Committee, Mr. and Mrs. A. Shumeyko, and the late Mr. Bardaczewsky cooperated splendidly in this effort. The campaign for funds to build the statue bust of the outstanding Ukrainian poetess at Soyuzivka continues.

This officer was reelected to the Executive Board of the New York Fraternal Congress at its 72nd annual meeting. Many stimulating addresses were delivered and as Mr. K. Severud, President of the National Fraternal Congress of America, stated, "Fraternals must legislate, communicate and cooperate in the 'stormy present'." This officer distributed a book on personal finance management to the women delegates.

As a member of the UNA Sports Committee, this officer endeavors to stimulate interest in UNA bowling, tennis and swimming competitions. She took part in the opening of the swimming and tennis championships at Soyuzivka over the Labor Day weekend, co-sponsored by KLK (Carpathian Ski Club), which is celebrating its 50th anniversary this year. She spoke at the closing and took part in distributing swimming prizes. Competed for her 17th consecutive year in tennis. Her Sportsmanship Trophy was awarded to young tennis player Ross Saldan of Toronto, Canada. The tournament has more competitors each year. In tennis, especially, several fine young players are coming up in the ranks. The UNA tennis camp at Soyuzivka (under Z. Snylyk and G. Sawchak) is a welcome addition to the sports scene. During the Miss Soyuzivka weekend this officer presented the trophy to the winner of the men's UNA invitational tennis tournament.

This officer participated in the Cultural Courses at Soyuzivka, at which she gave a talk on Ukrainians in Latin America and took part in the graduation banquet and concert by the students.

She represented the UNA at the 60th anniversary of the Providence Association, the 25th of SFUZHO (World Federation of Ukr. Women's Organizations) and the blessing of the cornerstone of the new Church of St. Nicholas in Brooklyn, N.Y.

As a UNA delegate of the UCCA Policy Board, this officer attended the XIth Congress and was glad to be able to get Governor Rockefeller to attend the banquet. She is also on the executive board of the United Ukrainian American Relief Committee of which she was one of the original officers.

Community Activities: This officer attended or participated in many civic and cultural events, only a few of which will be mentioned. At a White House reception she presented Mrs. Nixon with the UCCA brochure on "Ukrainian Intellectuals in Shackles." At the Republican National Convention in Miami Beach, she coordinated arrangements for a Ukrainian folk art exhibit with "Soyuz Ukrainok" Branch 17 of Miami, then under the presidency of Mrs. L. Wizniak. The exhibit, held at the Deauville Hotel, was hosted by Dr. and Mrs. Futey and was viewed by several prominent guests. At the General Federation of Women's Clubs Convention in Denver, she spoke to the GFWC resolution on communism and helped prepare a statement on the Captive Nations which was distributed at the Convention and which she gave to then U.S. Ambassador to the UN, George Bush, together with other material. A personal reply was received from him. UNA Advisor Myroslaw Kalba arranged for her to meet with parishioners of the local church. She participated in the presidential election and attended the inauguration, in which Ukrainians played a larger role than in any other, with bandurist groups, and marchers in the inaugural parade. This officer took part in the blood donation-protest action by the youth in New York City, headed by Christine Kulchyckyj, which she was requested to address. She takes part in Captive Nations events annually and sends a statement to the Congressional Record. She took part in the National Council of Women of U.S. 85th anniversary banquet at the Smithsonian Museum in Washington, and its reception for UN women delegates in NYC. Attended the Immigration Museum opening on Liberty Island. Arranged a Ukrainian program for an Estonian 55th Independence Day celebration, at which the SUMA "Zhayvoronky" vocal trio and Plast bandurist duo proved a hit; also, this officer delivered a short address on Ukrainian history and recited in English Shevchenko's "Testament" and L. Ukrainka's "Useless Tears."

Writeups of these events were prepared by this officer either for Svoboda or the Weekly, or both. Also, she submitted reports of UNA meetings she attended, and an article entitled "Food and Housing Aid for the Elderly" as well as one on the necessity of registering and voting.

In addition to some recommendations mentioned in this report, others will be submitted at the annual meeting.

По цім гол. предсідник запросив до звітування Володимира Сохана.

Звіт заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана



Звітування за 1972 рік, коли б я мав інформувати докладно і детально про всі ділянки праці, які належать до моєї відповідальности і діловодства нашого Рекордового Відділу, було б дуже довге, а ми мали рекомендації, щоб наші звіти скорочувати і присвячувати більше часу наших річних нарад новим справам та плянуванню праці на 1973-ий і чергові роки. Беручи до уваги цю рекомендацію та факт, що в мому сьомому році на тому самому пості секретарі, організатори, союзові діячі в терені та члени Головного Уряду вже знають з попередніх звітів про наші ділянки праці і зустрічаються з її вислідами самі кожного дня, обмежуюся в цьому звіті до коротких підсумків пророблeної праці, пояснень та висновків із предложеної Вам статистики і декількох завваг чи рекомендацій про майбутнє дорогого нам усім УНСоюзу.

Основними ділянками праці нашого Рекордового Відділу є:

1) оформлювання аплікацій та видача забезпеченевих грамот нашим членам,

2) забезпеченева служба членам і обслуга наших секретарів та організаторів,

3) вдержування документів-рекордів нашого членства,

4) ведення статистики руху і стану членства для нашого власного користування і для забезпеченевих властей.

Зв'язані з цими ділянками праці є також мої обов'язки вести вишкільну працю секретарів та організаторів і співпрацювати із „Свободою", постачаючи їй дописи та матеріяли про УНСоюз і його членство.

Праці над оформлюванням аплікацій та виготовленням грамот, у забезпеченевій службі членству та обслузі секретарів і організаторів, як теж над вдержуванням документів і веденням статистики членства виконує штаб досвідчених і відданих УНСоюзові службовиків Рекордового Відділу у складі, який подаю внизу за роками служби: Стелла Раєн, Меланія Міллянович, Ярослава Левицька, д-р Іван Козак, Іванна Коць, д-р Марія Кобринська, мгр Осип Стецура, мгр Наталія Залуська, Ольга Парубчак, Михайло Юзенів, Діонізій Смотрич, Данута Роман і Павлина Андрієнко-Данчук. Остання з них, це новий набуток нашого „тіму", бо вона почала працювати 16-го квітня цього року на місці, що його ми вже раніше пробували заповнити і навіть мали у звітовому році на ньому затрудненого Осипа Гаврилюка, який відійшов на власне бажання на краще платну працю за його професією.

У праці нашого Рекордового Відділу ми зустрічали повне вирозуміння та мали тісну співпрацю наших секретарів Відділів та організаторів і їм усім ми завдячуємо ефективність забезпеченевої служби нашому членству. Тому на початку мого звітування почуваюсь до обов'язку скласти подяку нашим союзовим діячам-секретарям та організаторам в терені, нашому штабові службовиків у Головній Канцелярії та вкінці, не як останнім, членам Головного Уряду, а в першу чергу членам Головного Екзекутивного Комітету і цілому штабові редакторів та працівників „Стободи" на чолі з головним редактором.

Всі праці Рекордового Відділу стараємося виконувати скоро і точно, бо від доброї забезпеченевої служби залежить у великій мірі довір'я до нашого УНСоюзу і цим самим дальший ріст його членства. Спеціяльну увагу ми присвятили приспішенню виготовлення і висилки забезпеченевих грамот членам, як теж місячних виказів та рахунків Відділам у тісній співпраці з нашим Фінансовим Відділом. Багато часу та уваги присвячуємо нашій кореспонденції із секретарями, організаторами та поодинокими членами, поладнуючи дбайливо всі справи та постачаючи скоро відповіді на листи від них з потрібними інформаціями, виясненнями та порадами у справах членства і забезпечення в УНСоюзі. Ця кореспонденція є допоміжною у великій мірі не лише в справній забезпеченевій службі членам, але також у членській кампанії, тобто у приєднуванні нових членів, чи додатковому забезпечуванні наших членів на вищі суми.

Тут треба підкреслити потребу поповнення нашого працьовитого „тіму" Рекордового Відділу ще однією англомовною силою із задовільним розумінням української мови на письмі та у слові. Потрібне це доповнення тому, що належна забезпеченева служба для членів-власників 88.000 грамот та обслуга 464 секретарів Відділів і ряду організаторів є великим навантаженням праці для нашого складу, який веде згадані вже ділянки праці і широку кореспонденцію у всіх цих справах. Все це вимагає багато праці, часу і посвяти, а рівночасно теж фахового знання життьового забезпечення взагалі, а особливо братського — нашого УНСоюзу, який успішно конкурує з комерційними забезпеченевими установами.

В доповенні до мого звіту про працю для УНСоюзу, що її виконую в Головній Канцелярії та вдома, де заклав я свою другу союзову канцелярію на нічну зміну, повинен я теж згадати про інші ділянки моєї праці. До них належить моя активність в УККА в Статутовій Комісії та в часі останнього Конґресу в Номінаційній Комісії, в Головній Управі ОУА „Самопоміч" на пості заступника голови і референта Суспільної Опіки, моя дуже скромна тепер, з огляду на брак часу, співпраця з українським відділом „Голосу Америки" і такі ж нечисленні мої обов'язки в американському політичному житті, в акції для перевибору президента Ніксона та в Реґуляційній Раді міста Джерзі Сити, членом якої номінував мене мейор міста на час п'яти років. В дану пору я є також віцепрезидентом Конґресу Братських Організацій стейту Ню Джерзі.

Статистика й аналіза руху та стану членства

Подані у цьому звіті таблиці із підсумками руху та стану членства УНСоюзу зладжені так, щоб дати повний огляд членства за звітовий рік і порівняти його з попередніми роками. Статистику членів та їхніх сум забезпечення по клясах, осягненому віці, та по стейтах і провінціях ми вдержуємо для точного обліку членства і для забезпеченевих властей, коли йдеться про щорічні звітування та оцінку грамот, тобто устійнення резерви, що її повинен мати УНСоюз на покриття всіх своїх зобов'язань супроти забезпечених членів. Подані тут таблиці мають за ціль допомогти нам проаналізувати тенденції у нашому забезпеченевому діловодстві та витягнути з цього відповідні висновки для нашої дальшої праці. Згідно з цим подаю Вам свої замітки до ряду таблиць, щоб звернути увагу на важливіші для нас прояви і допомогти їх проаналізувати для відповідного спрямування нашої праці.

Таблиці про рух членства в 1972 році виказують втрату в активному членстві на 1,015 членів. Там вже замітна зміна на краще, що меншають втрати членства внаслідок виплат грамот кляс Е та Р, як також значно зменшились суспендування членів. Вершковими в числах втрат виплачених грамот були роки 1969 і 1970.

Серед нових членів найбільше популярною знову показалася кляса Р-20 так в деп. молоді, як теж дорослих. Натомість ще далі не здобувають собі належного місця кляси термінового забезпечення. У звітовому році видано 315 грамот деп. молоді із виграними однорічними вкладками кляси Р-20 на $1,000 забезпечення, а рік раніше таких грамот було 347. До кінця березня 1973 року суспендовано 80 грамот з групи цих виграшів, що становить дещо більше, як 10% виданих грамот. Але правильніше було б обчисляти відсоток тільки від виграшів за 1971 рік (бо вкладки були заплачені за повний рік) і тоді цей відсоток суспендувань був би теж задовільний, бо близько 20%.

В активному членстві збільшилося у звітовому році тільки число грамот акцидентового забезпечення, яке на кінець року становило 4.827. У тому числі всіх грамот АДД було 2,955 грамот додаткових, власники яких вже були забезпечені в УНСоюзі іншими грамотами, а 1,872 власників грамод АДД не мають в УНСоюзі жадних інших грамот.

У загальному числі членства поніс УНСоюз за 1972-ий рік втрату 153 членів, але сума забезпечення всього членства за цей же звітовий рік зросла на $3,871,577. З кінцем грудня 1972 р. всі члени УНСоюзу мали разом суму $141,723,316 всього, тобто основного і додаткового забезпечення.

Таблиці членів за осягненим віком показують найбільші числа членів у вікових групах від 47 до 52 років, а пересічний вік членства УНСоюзу перейшов вже 40 років, бо становив з кінцем 1972-го року 40.11 року.

Внаслідок декількох випадків смерти серед молоді, а то й дітей, відсоткове число смертности членства УНСоюзу побило всі дотеперішні рекорди, бо осягнуло 65.10%. Більші числа смертности треба відмітити у вікових групах від 49 до 56 років, де були випадки смерти в перших двох роках важности грамот. Тому, що ми приймаємо аплікантів до 55-го року життя на $1,000 забезпечення без лікарських оглядин, тут і там трапляються нам такі випадки передчасної смерти, які примушують нас бути більше обережними при перевірці та апробаті одержаних аплікацій.

Турботливим є постійний спадок числа членів, які передплачують „Свободу", не зважаючи на те, що ми твердо придержуємося постанов статуту про обов'язок всіх членів-мужчин, за виїмком уродженців Америки, передплачувати наш офіційний орган. Тому нам варто б застановитися над способами пропаґування „Свободи" серед членів, які статутово звільнені від обов'язку передплати. На мою думку, могла б тут допомогти справі безплатна висилка „Українського Тижневика" із суботнім числом „Свободи" впродовж якогось означеного часу всім членам, які не передплачують „Свободи". Може таким чином вони навчаться її читати і так зацікавляться нею, що почнуть „Свободу" передплачувати.

Числа сподіваних втрат членства через виплати грамот Е та Р дають нам надії задержати на декілька років упадок числа нашого членства, бо вони будуть тепер декілька років меншими. Але ці втрати треба буде теж покривати новими членами, бо не всі власники виплачених грамот зможуть з огляду на вік поновно забезпечитися, коли матимуть понад 65 років. Це підказує нам конечність шукати за новими членами, які досі ще не були в УНСоюзі, а може й взагалі перебувають поза всяким зорганізованим українським життям.

Декілька таблиць із даними про членство УНСоюзу в Канаді показують подібну ситуацію із втратами в числах активного та загального членства за минулий 1972 рік. В активному членстві втратила Канада 109 членів, а в загальному числі членів втрата за цей звітовий рік виносила 87 членів. Збільшилися суми забезпечення активного членства, всього членства, та пересічні суми, але значну ролю в тому відограв прибуток на чисто 50 грамот акцидентового забезпечення. Канада, яку все ще можна вважати великим резервуаром кандидатів у члени нашої установи, чи радше досі декуди навіть нерозораною цілиною, потребує інших як в Америці підходів до кандидатів у члени та обов'язково більше людей до праці на її широких просторах.

РУХ ЧЛЕНІВ

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1972 РОЦІ

Місяць	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	273	65	81	132	129	95
ЛЮТИЙ	228	19	82	179	147	69
БЕРЕЗЕНЬ	346	19	72	155	124	83
КВІТЕНЬ	296	6	74	126	75	86
ТРАВЕНЬ	350	106	81	144	103	80
ЧЕРВЕНЬ	383	54	64	130	76	69
ЛИПЕНЬ	287	27	98	91	68	68
СЕРПЕНЬ	288	4	89	120	78	81
ВЕРЕСЕНЬ	355	30	61	139	74	74
ЖОВТЕНЬ	448	61	85	112	95	77
ЛИСТОПАД	436	14	65	147	91	87
ГРУДЕНЬ	526	60	39	139	122	95
РАЗОМ:	4,216	465	891	1,614	1,182	964

ПІДСУМКИ РУХУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1972 РОЦІ

	Молодь	Дорослі	Акцидентові грамоти	Разом
Стан активних членів з 1-го січня 1972 року	21.583	45.941	4.356	71,880
Нові члени	1,178	2,351	687	4,216
Разом:	22,761	48,292	5,043	76,096
Втрати членства:				
Суспензи	120	132	213	465
Грошові звороти	360	531	—	891
Виплати Е грамот	932	682	—	1,614
Сплачені вкладки Р. грамот	362	820	—	1,182
Посмертні виплати	9	952	3	964
Інші втрати	79	36	—	115
Перехід з деп. молоді до дорослих	33	+ 33	—	—
Стан активних членів з 31 грудня 1972 року	20.866	45,172	4,827	70,865
Прибуток, або втрата за 1972 рік	— 717	— 769	+ 471	— 1,015

НОВІ ЧЛЕНИ 1971 І 1972 РОКІВ ПОРІВНЯННЯ ЇХ ЧИСЕЛ ТА СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

	1971 рік		1972 рік	
	Число членів	Їх сума забезпечення	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	1.175	$ 1,499,500	1.178	$ 1,443,500
Дорослі	2,282	3,934,500	2,351	4,088,500
Акцидентові грамоти	599	2,995,000	687	3,435,000
Раом:	4,056	$ 8,429,000	4,216	$ 8,967,000
Пересічна сума грамот життьового забезпечення		$ 1,571		$ 1,567
Пересіча сума всіх нових грамот забезпечення		$ 2,078		$ 2,127

НОВІ ЧЛЕНИ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Їх сума забезпечення	Пересіча сума забезп.
1963	4,446	$ 8,894,000	$ 2.000
1964	4,398	8,573,000	1,950
1965	4,896	8,012,000	1,636
1966	4,994	8,893,600	1,780
1967	4,400	8,032 000	1,825
1968	3,872	7,180,500	1,855
1969	5,462	10,108,000	1,850
1970	5,252	9,734,900	1,663
1971	4,056	8,429,000	2,078
1972	4,216	8,967,000	2,127

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ І ГОЛОВНИХ ВТРАТ ЧЛЕНСТВА ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Нові члени	Суспендовані	Грошові звороти	Випл. Е грам.	Випл. Р грам.	Посмертні виплати
1963	4,446	876	769	757	838	693
1964	4,398	647	751	999	1,049	747
1965	4.896	684	775	889	754	714
1966	4,994	841	770	873	792	802
1967	4,400	888	617	786	999	843
1968	3,872	884	726	1.060	1,136	873
1969	5,462	356	781	2,048	2,098	875
1970	5,252	640	897	2,226	2,125	872
1971	4,056	620	965	1,836	1,715	883
1972	4,216	465	891	1,614	1,182	964
Разом:	45,992	6,901	7,942	13,088	12,688	8,266

(Продовження на стор. 4-ій)

Звіт заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана

(Продовженя зі стор. 3-ої)

НОВІ ЧЛЕНИ 1972 РОКУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Іх сума забезпечення
T-16	39	$ 39,000
P-20	542	723,000
E-20	281	279.500
E-18	267	319,000
P-65	16	29,000
E-65	33	54,000
Разом у Деп. Молоді	1,178	$ 1,443,500

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Іх сума забезпечення
W	467	$ 601,500
P-20	772	1,204,500
P-65	115	255.000
E-20	725	1,004,000
E.65	161	379,500
DP-65	56	275,000
T-5	12	69,000
T-10	43	300,000
Разом у Деп. Дорослих	2,351	$ 4,088,500
Акцидентові грамоти	687	3,435 000
РАЗОМ УСІ НОВІ ЧЛЕНИ	4,216	$ 8,967,000

НОВІ ЧЛЕНИ 1972 РОКУ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П. Ч. Стейт, Провінція	Число членів	Іх сума забезпечення
1 Pennsylvania	790	$ 1,482,500
2 New York	765	1,287,500
3 New Jersey	628	1,384,000
4 Ontario, Canada	430	1,058,000
5 Ohio	426	1,115,000
6 Illinois	353	851,000
7 Michigan	220	623,000
8 Connecticut	141	242,500
9 Saskatchevan, Canada	72	177,000
10 Maryland	49	126,500
11 California	48	74,000
12 Massachusetts	45	59,000
13 Quebec, Canada	33	87,000
14 Nebraska	23	21,000
15 Minnesota	22	71,000
16 Deleware	21	33,500
17 Wisconsin	21	51,500
18 Manitoba, Canada	20	36,500
19 Rhode Island	14	20,000
20 West Virginia	14	12,500
21 Indiana	13	41,000
22 Missouri	12	14,000
23 Virginia	11	25,000
24 Texas	10	9,500
25 District of Columbia	9	8,000
26 Arizona	6	26,500
27 Colorado	6	5,500
28 Florida	5	4,500
29 Alberta, Canada	4	12,000
30 North Dakota	2	2,000
31 British Columbia, Canada	1	2,000
32 Kansas	1	1,000
33 Oregon	1	3,000
РАЗОМ:	4,216	$ 8,967,000

Не приєднали в 1972 році нових членів Відділи в стейтах Ню Гемпшир і Вашинґтон та в провінції Нова Скотія.

СТАН ЧЛЕНІВ

АКТИВНЕ ЧЛЕНСТВО УНС

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ 31-го ГРУДНЯ 1972 РОКУ

	Число членів	Іх сума забезпечення
Молодь	20,866	$ 20,048,225
Дорослі	45,172	50,219,490
Акцидентові грамоти	4.827	24,135,000
Разом:	70,865	$ 94,402,715

ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1971 і 1972

	Ч. членів 12. 31. 1971	Ч. членів 12. 31. 1972	Прибуток, або втрата
Молодь	21,583	20,866	— 717
Дорослі	45.941	45.172	— 769
Акцидентові грамоти	4.356	4.827	+ 471
Разом:	71,880	70,865	— 1,015

ПОРІВНЯННЯ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКТИВНОГО ЧЛЕНСТВА РОКІВ 1971 і 1972

	Сума забезп. 12. 31. 1971	Сума забезп. 12. 31. 1972	Прибуток або втрата
Молодь	$ 20.130,311	$ 20,048.225	$ 82.086
Дорослі	49,289,594	50,219.490	+ 929.896
Акцидентові грамоти	21,780,000	24,135,000	+ 2,355,000
Разом:	$ 91,199,905	$ 94.402,715	+ $ 3,202,810

СТАН АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Іх сума забезпечення	Перес. сума забез. члена
1963	75,608	$ 64.337.739	$ 851
1964	75.573	68.051.328	900
1965	76.473	72.484.170	947
1966	77,251	76,836,941	994
1967	77,320	80,168,371	1,036
1968	76,389	82,293,055	1.077
1969	75,583	86,540,792	1,145
1970	73,928	89,439,454	1,209
1971	71.880	91,199,905	1,268
1972	70,865	94,402,715	1,332

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС

СТАН ЗАГАЛУ ЧЛЕНСТВА З 31-го ГРУДНЯ 1972 РОКУ

(Активного, на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні)

	Число членів	Іх сума забезпечення
Молодь	20,866	$ 20,048,225
Дорослі	45,172	50,219,490
Акцидентові грамоти	4,827	24,135,000
Молодь на випл. забезпі і безпл. продовженні	3,865	2,601,128
Дорослі на впл. забезп. і безпл. продовженні	13,483	10,059,223
РАЗОМ 31-го ГРУДНЯ 1972 Р.	88,213	$ 107,063,066
Стан з 1-го січня 1972 року	88,366	$ 103,191,489
Прибуток, або втрата за 1972 р.	— 153	+ $ 3,871,577

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Іх сума забезпечення	Перес. сума забез. члена
1963	83,493	$ 69,741,299	$ 835
1964	84.414	74.168,999	878
1965	86,059	79,196,861	920
1966	87,053	83,761,562	962
1967	88,261	88,015,751	996
1968	88,265,	90,900,014	1,029
1969	89.107	96,333,883	1,081
1970	89,209	100,502,706	1,126
1971	88,366	103,191.489	1,168
1972	88,213	107,063,066	1,213

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТАНОМ З 31-го ҐРУДНЯ 1972 РОКУ

	Число членів	Іх сума забезпечення
Активні члени Деп. Молоді	20,866	$ 20,048,225
Активні члени Деп. Дорослих	45,172	50,219,490
Грамоти акцидентового забезп.	4,827	24,135,000
Разом активні члени	70,865	$ 94,402,715
Члени Деп. Молоді на випл. забезпеченні і безпл. прод.	3,865	$ 2,601,128
Члени Деп. Дорослих на випл. забезпеченні і безпл. прод.	13,483	10,059,223
Разом неактивні члени	17,348	$ 12,660,351
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ:	88,213	$ 107,063,066

Додаткові забезпечення:

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку	23,223	$ 28,682,250
Забезпечення платника вкладок на грамотах Деп. Молоді	5,464	5,978,000
Загальна сума забезпечення всіх кляс і дод. забезпечень		$ 141,723,316
Загальна сума забезпечення всіх кляс і дод. забезпечень з 1-го січня 1972 р.		$ 136,825,675

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО КЛЯСАХ

(Стан з 31-го грудня 1972 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Іх сума забезпечення
T-18 і T-16 (Кл. I)	675	$ 616,500
P-70 (Кл. II)	226	80,725
P-20	8,217	8,355,750
E-20	6,752	5,708,250
E-18	4,570	4.711,500
P-65	148	183,000
E-65	278	392,500
Разом активні члени	20,866	$ 20,048,225
Члени на випл. забезпеченні	3,203	2,096,762
Члени на безпл. прод.	662	504,366
Разом у Департаменті Молоді:	24,731	$ 22,649,353

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Іх сума забезпечення
Кл. I. (Старий рід забезп.)	57	$ 48.000
P-70 (Кл. O)	232	185,500
T	3.522	3,005,350
W	12,365	10,869,390
P-20	14,003	15,488,500
P-65	1,556	2,243,500
E-20	10,091	10,730,000
E-65	2,352	3,895.500
DP-60	273	466,750
DP-65	448	1,355,000
T-5	40	232,500
T-10	233	1,699,500
Разом активні члени	45,172	$ 50,219,490
Грамоти акцидентового забезп.	4,827	24,135,000
Разом всі активні члени	49,999	$ 74,354,490
Члени на випл. забезп.	12,234	8,933,137
Члени на безпл. прод.	1,249	1,126,086
Разом у Деп. Дорослих	63,482	$ 84,413,713

ПІДСУМКИ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ	24.731	$ 22.649,353
ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ	63.482	84.413,713
ВСІ ЧЛЕНИ РАЗОМ:	88,213	$ 107,063,066

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

T-18 Кл. I) — Термінове забезпечення молоді до 18-го року життя;
T-16 (Кл. I) — термінове забезпечення молоді до 16-го року життя;
P-70 (Кл. II) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя (Деп. молоді);
E-18 — вивінувальне забезпечення молоді платне у 18-му році життя;
P-20 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж 20 років;
E-20 — 20-літнє вивінувальне забезпечення;
P-65 — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 65-го року життя;
E-65 — вивінувальне забезпечення платне у 65-му році життя;
Кляса I (Старий рід заб.) — забезпечення плате по смерти, без резерви, з вкладками платними впродовж цілого життя;
P-70 (Кл. O) — забезпечення платне по смерти з вкладками платними до 70-го року життя;
W — забезпечення платне по смерти з вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-60 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
DP-65 — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 65-го року життя і вкладками платними впродовж цілого життя;
T-5 — термінове забезпечення на 5 років для дорослих членів;
T-10 — термінове забезпечення на 10 років для дорослих членів;
ADD — акцидентове забезпечення.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

(Стан з 31-го грудня 1972 року)

П. Ч. Стейт, Провінція	Число членів	Іх сума забезпечення	Число Відділів
1. Pensylvania	17,822	$ 19,349,257	111
2 New York	16,244	17,613,600	72
3 New Jersey	11,483	14,689,921	59
4 Illinois	10,350	10,607,482	33
5 Ohio	7,601	9,182,480	31
6 Ontario, Canada	6,393	11,564,924	40
7 Michigan	4,747	6,284,508	18
8 Connecticut	2,924	3,499,478	15
9 Quebec, Canada	1,405	2,166,114	7
10 Massachusetts	1,256	1,334,876	10
11 Maryland	1,251	1,602,710	7
12 Minnesota	951	1,471,359	4
13 Rhode Island	775	946,762	6
14 California	543	709,750	3
15 Manitoba, Canada	522	939,500	5
16 Saskatchewan, Canada	473	1,117,500	8
17 Missouri	467	392,105	4
18 Indiana	451	423,000	5
19 Deleware	441	600,640	2
20 Alberta, Canada	331	645,809	5
21 Nebraska	304	249,195	3
22 District of Columbia	214	193,500	1
23 Wisconsin	189	255,250	3
24 West Virginia	175	158,419	2
25 Kansas	161	150,900	1
26 British Columbia, Canada	138	203,500	2
27 Colorado	127	131,352	1
28 Florida	126	144,844	1
29 New Hampshire	73	73,331	1
30 Virginia	67	119,500	1
31 Arizona	65	99,500	1
32 Texas	38	43,000	1
33 Washington	37	35,500	1
34 North Dakota	33	25,500	2
35 Oregon	19	15,500	1
36 Nova Scotia, Canada	17	22,500	1
Разом:	88,213	$ 107,063,066	464

ЗАГАЛЬНІ ЧИСЛА ВСІХ ЧЛЕНІВ, АКТИВНИХ І НА БЕЗПЛАТНОМУ ПРОДОВЖЕННІ ТА НА ВИПЛАЧЕНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННІ, ЗА ОСЯГНЕНИМ ВІКОМ

(Без грамот акцидентового забезпечення).

Стан з 31-го грудня 1972 року.

Вік	Число членів	Іх сума забезп.	Смертні випадки в 1972 р.: Число	Смертні випадки в 1972 р.: Іх сума забезп.
0	232	319,500	1	$ 3,000
1	401	573,500		
2	478	640,500		
3	584	752,000	1	5,000
4	529	651,000		
5	628	748,500		
6	655	769,000		
7	732	805,000		
8	749	791,406		
9	849	885,000		
10	875	854,000		
11	1,036	1,028,038		
12	1,124	1,084,000		
13	1,209	1,151,295		
14	1,333	1,267,741		
15	1,479	1,344,938		
16	1,521	1,398,692		
17	1,475	1,369,127		
18	1,477	1,458,043	1	1,000
19	1,471	1,525,173	2	1,500
20	1,395	1,456,844	3	4,000
21	1,418	1,556,564	2	6,000
22	1,324	1,437,493	2	3,000
23	1,100	1,170,914		
24	1,214	1,378,996		
25	1,495	1,685,939		
26	1,419	1,625,043		
27	860	1,069,877		
28	768	858,814	1	1,000
29	759	848,925	1	500
30	726	845,583		
31	633	739,350		
32	535	640,715		
33	492	619,904	1	1,000
34	443	519,687	1	500
35	495	584,927		
36	481	641,950		
37	481	574,310	1	1,000
38	479	554,168		
39	512	571,200		
40	593	725,900	1	1,000
41	637	709,426	1	2,000
42	750	803,239	2	8,000
43	823	977,182	3	2,000
44	987	1,101,954	1	1,000
45	1,271	1,413,031	1	1,000
46	1,648	1,719,200	3	2,000
47	2,217	2,343,169	7	9,500
48	2,441	2,519,585	5	8,000
49	2,580	2,760,203	12	13,000
50	2,576	2,633,429	15	18,500
51	2,474	2,472,415	18	17,000
52	2,182	2,087,797	14	18,000
53	2,013	1,972,163	16	13,500
54	1,852	1,690,929	14	13,500
55	1,576	1,492,908	19	15,500
56	1,640	1,455,653	16	16,000
57	1,483	1,321,605	13	14,000
58	1,630	1,435,876	15	11,000
59	1,349	1,243,584	19	14,500
60	1,301	1,125,211	18	16,500
61	1,034	936,636	24	20,500
62	1,019	835,679	17	14,000
63	893	724,435	18	19,000
64	758	629,594	26	21,775
65	659	510,375	19	14,000
66	596	458,613	20	16,500
67	558	431,671	17	10,800
68	523	376,251	16	13,500
69	524	390,679	8	7,000
70	438	310,853	21	18,300
71	398	269,666	14	10,800
72	510	346,471	25	16,550
73	524	352,488	31	21,966
74	640	431,194	38	28,000
75	645	433,179	40	33,000
76	716	484,177	41	27,500
77	624	437,015	55	41,377
78	522	376,133	61	45,350
79	491	352,529	43	32,800
80	335	230,845	33	23,729
81	246	170,614	30	25,000
82	210	156,453	18	14,500
83	170	129,928	22	17,500
84	165	125,550	22	17,900
85	106	81,729	26	21,800
Понад 85 років	193	143,194	43	33,586
Разом:	83,386	$ 82,928,066	958	$ 809,733

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1972 РОЦІ

	Число членів	Іх сума забезпечення
Департамент Молоді	169	$ 224,500
Департамент Дорослих	278	583,000
Акцидентові грамоти	113	565,000
Разом:	560	$ 1,372,500

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Рік	Число членів	Іх сума забезпечення	Пересічна сума
1963	665	$ 1,583,500	$ 2,381
1964	521	1,257,000	2,412
1965	808	1,440,000	1,782
1966	1,154	2,585,600	2,240
1967	980	2,538,500	2,590
1968	791	2,088,500	2,396
1969	862	2,257,000	2,618
1970	1,110	2,121,900	1,912
1971	543	1,500,000	2,762
1972	560	1,372,500	2,451

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ КАНАДИ ТА ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В РОКАХ 1971 І 1972

	12. 31. 1971 Число членів	12. 31. 1971 Іх сума забезпечення	12. 31. 1972 Число членів	12. 31. 1972 Іх сума забезпечення
Молодь	2,477	$2,656,000	2,422	$2,673,000
Дорослі	5,301	7,609,300	5,197	7,649,850
Акцидентові грамоти	1,129	5,645,000	1,179	5,895,000
Разом:	8,907	$15,910,300	8,798	$16,217,850

ЗАГАЛ ЧЛЕНСТВА УНС В КАНАДІ З 31 ГРУДНЯ 1972 Р.

(Активного, на виплаченому забезпеченні та на безплатному продовженні)

	Число членів	Іх сума забезпечення
Молодь	2,422	$2,673,000
Дорослі	5,197	7,649,850
Акцидентові грамоти	1,179	5,895,000
Разом активні члени	8,798	$16,217,850
Молодь на випл. забезпеченні і безпл. продовженні	149	125,663
Дорослі на виплаченому забезп. і безпл. продовженні	332	316,334
РАЗОМ УСІ ЧЛЕНИ	9,279	$16,659,847
Загал членства 1-го січня 1972	9,366	$16,323,895

СТАН УСІХ ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КАНАДІ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число членів	Іх сума забезп.	Перес. сума забезп. члена
1963	7,493	$ 7,838,691	$ 1,046
1964	7,492	8,605,892	1,148
1965	7,806	9,541,343	1,222
1966	8,361	11,287,934	1,410
1967	8,867	13,016,549	1,468
1968	8,954	13,905,209	1,556
1969	9,113	15,075,971	1,654
1970	9,525	16,089,973	1,689
1971	9,366	16,323,895	1,742
1972	9,279	16,659,847	1,795

ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ

ЧИСЛА ДОДАТОВИХ ГРАМОТ В ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА ОСТАННІХ ДЕСЯТЬ РОКІВ

Кінець року	Число всіх дор. членів	Число додаткових грамот
1963	49,240	3,447
1964	48,882	3,546
1965	49,577	3,910
1966	49,943	4,215
1967	49,712	4,432
1968	49,124	4,585
1969	48,670	4,662
1970	47,432	4,347
1971	45,941	4,069
1972	45,172	4,028

ЧЛЕНИ ПЕРЕДПЛАТНИКИ „СВОБОДИ"

Стан з кінця року:	Ціни місячної передплати 65 ц.	50 ц.	30 ц.	Разом усіх передплатників
1965	11,951	374	2,100	14,425
1969	11,218	71	1,629	12,918
1970	10,691	57	1,480	12,228
1971	10,430	47	1,318	11,795
1972	10,257	38	1,159	11,454

ПЕРЕСІЧНИЙ ВІК ЧЛЕНІВ УНСОЮЗУ

(Числа з конвенційних звітів)

31-го грудня 1953 року	41	років
31-го грудня 1957 року	36	років
31-го грудня 1961 року	35.91	років
31-го грудня 1965 року	37.6	років
31-го грудня 1969 року	38.89	років
31-го грудня 1971 року	39.92	років
31-го грудня 1972 року	40.11	років

СМЕРТНІСТЬ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ

(Відсоткові числа, базовані на віку членів та віку грамот)

Рік:	% смертности:
1965	54.4
1966	59.2
1967	58.8
1968	61.4
1969	58.09
1970	54.71
1971	57.72
1972	65.10

ЧИСЛА СПОДІВАНИХ ВИПЛАЧЕНИХ ГРАМОТ НА НАСТУПНИХ ВІСІМ РОКІВ

Рік	Виплачені E грамоти Молоді	Виплачені E грамоти Дорослих	Виплачені P грамоти Молоді	Виплачені P грамоти Дорослих	Разом
1973	771	513	316	566	2,166
1974	725	353	332	518	1,928
1975	800	408	349	482	2,039
1976	665	339	307	415	1,726
1977	745	441	450	699	2,335
1978	716	342	349	460	1,867
1979	716	465	509	695	2,385
1980	580	356	363	581	1,880

(Продовження на стор. 5-ій).

Звіт заступника головного предсідника і рекордового секретаря Володимира Сохана

(Продовження зі стор. 4-ої)

ЧИСЛА НОВИХ ЧЛЕНІВ В РОКАХ ВІД 1933 ДО 1971 ТА СТАН ЧЛЕНСТВА ЗА КОНВЕНЦІЙНИМИ ЗВІТАМИ

Рік	Число нових чл.	Число всіх чл. з кінцем даного року
1933	2,502	30,314
1934	2,870	
1935	2,161	30,335
1936	3,113	
1937	2,814	
1938	4,492	
1939	5,300	
1940	5,564	38,167
1941	3,859	
1942	3,240	
1943	3,191	
1944	4,085	
1945	2,990	45.720
1946	2,804	
1947	3,306	
1948	4,221	
1949	8,154	56,983
1950	8,710	
1951	7,313	
1952	5,738	
1953	4,682	70,221
1954	3,426	
1955	3,490	
1956	3,343	
1957	4,430	72,438
1958	3,727	
1959	4,998	
1960	3,567	
1961	4,830	81,441
1962	4,093	
1963	4.446	
1964	4,398	
1965	4,896	86,059
1966	4,994	
1967	4,400	
1968	3,872	
1969	5,462	89.107
1970	5,252	89,209
1971	4,056	88,366
1972	4,216	88,213

Як виконано резолюції та рекомендації?

На попередньому річному засіданні були винесені певні резолюції та рекомендації, які відносилися до ділянок праці належних до діловодства нашого Рекордового Відділу. Тому й почуваюсь до обов'язку подати у цьому звіті, що із цих минулорічних постанов зреалізовано, а що і чому не проведено в життя.

Згідно з рекомендацією Головного Уряду ми припинили були зараз таки після річного засідання всяке обмеження сум забезпечення молодих мужчин у військовому віці. Це опісля розв'язали остаточно події у В'єтнамі, а саме в'єтнамізація воєнних дій, а вслід за цим повне відтягнення американських військ.

Наші старання впровадити якнайскоріше новий товар, тобто пропоновані дві нові кляси та одне додаткове забезпечення, не дали досі бажаного успіху. Розіслані забезпеченевим департаментам стейтів Америки і провінцій Канади проєкти цих нових забезпеченевих плянів зустрілись з різними додатковими вимогами змін чи поправок, а забезпеченевий уряд стейту Пенсильвенії поставив вимогу, щоб у цих нових забезпеченевих плянах вживати термінології комерційного життьового забезпечення. Це ускладнило остаточну апробату і введення проєктованих плянів забезпечення і тепер наш актуарій опрацьовує нові тексти двох грамот і додаткового договору для всіх стейтів за вийнятком Пенсильвенії, а для Пенсильвенії маємо намір виготовити ці пляни з іншими текстами-термінологією, достосованою до його вимог. Про дальший хід наших старань в цій справі ми будемо Вас інформувати.

Згідно з рекомендацією відносно дивіденди ми виготовили пропозицію підвишки дивіденди за грамоти важні від 10 до 20 років і передали її до розгляду актуарієві. Актуарій дораджує виплачувати дивіденду в таких самих ставках, як досі, аж до її основної реформи і модернізації. Натомість він пропонує введення так званої термінальної дивіденди, яка була б виплачувана додатково при кінцевих виплатах за грамоти, тобто при виплатах грошових зворотів, вивінування чи посмертного. Такі термінальні дивіденди дораховувано б до грамот, які були важні більше як десять років і, яких власники при видачі грамот мали 40 або більше років. Це були б одноразові виплати дивіденди в додатку до виплат вивінування, грошових зворотів і посмертних виплат.

Основна реформа дивіденди зв'язана з механізацією нашої праці, тобто після введення у нас нових обчислювальних машин, або коли ми будемо виготовляти чеки дивіденди навіть на чужих компюторах. Тоді будуть можливі різні ставки дивіденди, відповідні до кляс забезпечення і вкладок та до віку грамот. Тоді теж зможемо пересунути дату виплати дивіденди на 31-го грудня кожного року. При теперішньому нашому устаткуванні (машині IBM 402) це не можливе, тому, що його спроможність обмежена до додавання і віднимання, а крім того тому, що на початку року це устаткування перевантажене працями над річними статистиками та звітами для забезпеченевих властей. Про таке пересунення дати виплати дивіденди ми переговорювали з актуарієм та маємо вже проєкт програми для більшої обчислювальної машини, щоб виготовляти чеки з 31-им грудня. У справі закупу, або винайму таких машин, які мали б прийти на місце наших теперішніх, вживаних в нас понад 20 років, ведемо дальші старання та переговори.

Згідно з рекомендаціями вже впроваджено знижкову ціну передплати „Свободи" для членів власників виплачених грамот кляси P-20 у віці до 65-го року життя. Вони платять за „Свободу" по $18.00 річно, тоді коли всі інші особи, які не є членами, платять по $24.00 річно.

В минулорічних рекомендаціях Комісії для Організаційних Справ була пропозиція перевести студії над збільшенням винагород за приєднування нових членів із забезпеченням на більші суми, а рівночасно зменшити винагороди секретарям за збірку вкладок нових грамот за перший рік. Ця рекомендація відноситься до Організаційного Відділу, але вона заторкає теж ділянки праці Рекордового Відділу. Тому відкликаюся до моєї ранішої рекомендації, щоб підвищити винагороди за грамоти на вищі суми забезпечення так, щоб заохотити організаторів забезпечувати членів на високі суми. Але щоб при тому не зменшувати секретарям винагороди за зібрані вкладки першого року, тому, що секретарі є основою нашої установи та організаційної праці, як також тому, що від секретарів залежить, чи такий член, забезпечений на високу суму платитиме вкладки за цю свою грамоту навіть вже за перший, а потім і за дальші роки. Тому прошу ще раз зважити ці рекомендації і взяти під увагу мою ранішу рекомендацію виплачувати організаторські винагороди за вищі суми забезпечення за таким ключем, щоб чим вища сума забезпечення, тим більша була ставка винагороди за кожну тисячу забезпечення. (Приклад: за $1.000 — $10.00, за $2,000 — $22.00, за $3,000 — $34,00, за $4,000 — $47.00, за $5,000 — $60.00 і т. д.)

Тут теж дозволюю собі пригадати мої раніші рекомендації (ще з попередньої Конвенції), щоб перевести в ЗСА і Канаді перепис українців з адресами, щоб видавати спеціяльні числа „Свободи" присвячені поодиноким осередкам поселення українців в ЗСА і в Канаді, та щоб після того посилити в цих осередках радіові передачі про УНСоюз і повести в цих осередках ударні членські кампанії. Влаштовувані декади є частинним виконанням згаданих рекомендацій, які однак дуже дораджую переводити в діло повністю і скоріше, за устійненим пляном.

Згідно з моєю рекомендацією введено одночірну безплатну висилку дитячого журналу „Веселки" дітям у віці 4 до 12 років, які стають новими членами УНСоюзу в цьому ювілейному році „Свободи".

Пропоную ще на цих нарадах взяти під увагу чергову рекомендацію, щоб висилати безплатно „Український Тижневик" нашим новим (або і всім) членам, які не отримують „Свободи" і тоді старатися поміщувати більшість союзових матеріялів в „Українському Тижневику" та висиланому з ним числі „Свободи". Це було б компромісовою розв'язкою раніших плянів висилати безплатно всім нашим членам „Свободу", яка, на мою думку, повинна надалі виходити за передплату і мала б залишитися нашим загально-українським репрезентативним щоденником.

Люди, наш товар і машини

Підсумовуючи згадані в моєму звіті висновки та рекомендації, стверджую, що ключем для дальшого росту і поширення діяльности УНСоюзу є люди, наш товар і машини. Нові працівники і союзові діячі потрібні для скріплення всіх дій УНСоюзу та для запевнення йому і нашому народові кращого майбутнього. Нові пляни забезпечення потрібні УНСоюзові, для поширення забезпеченевої служби членству. Ще більше потрібне пропагування нашого товару — тих основних плянів забезпечення, що їх УНСоюз вже має, та які можуть послужити членам у всіх їхніх потребах життьового забезпечення. Потрібні УНСоюзові теж машини для покращання його забезпеченевого діловодства і конечної для поборювання конкуренції механізації та модернізації.

Але ми ніколи не можемо забувати, що першим та основним нашим завданням залишається притягнення до союзової праці більшого числа діячів і працівників з-поміж нашого молодого покоління. У цю найбільшу цінність, якою була, є, та залишиться людина, готова до відданої і повної посвяти праці, треба УНСоюзові інвестувати, не жаліючи ні грошей, ані труду, коли хочемо запевнити на довгі роки ріст та живучість нашої установи, а з нею цілої нашої спільноти. Бо введення нового товару і дальша механізація праці це тільки засоби, якими зможе покористуватися союзова людина — наш діяч у праці над збільшенням членства і капіталу УНСоюзу. А ці наші здобутки послужать не лише для забезпечення добробуту членства та їхніх родин, але також для далеко важливіших і більших цілею. Збільшеними ресурсами зможе наш скріплений УНСоюз ще краще працювати в багатьох ділянках, а головно в братській допомоговій та в загально українській, і тоді він буде спроможний виконувати все те, чого вимагає від нас дана хвилина і незавидна доля нашого народу для осягнення тієї Мети, що її поставили перед УНСоюзом і для неї трудилися його засновники та піонери.

Зчерги гол. предсідник запросив до звітування Я. Падоха.

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха



Звітуючи в попередніх роках про працю Організаційного Відділу Українського Народного Союзу, я уважав потрібним підкреслити, що її більші, чи менші успіхи, є продуктом не лише більшого, чи меншого труду й запалу працівників того Відділу, але в першу чергу а) загального стану нашої національної громади в ЗСА і Канаді, а далі б) стану нашої установи і в) її традиційної, химерної „температури", яка зростає в передконвенційні і спадає у післяконвенційні роки. Минулий рік потвердив цю „діягнозу" нашої змінливости, яка так дуже комплікує наші пляни й здобутки.

„Громада великий чоловік" і — химерний

Звітовий, 1972-ий рік був роком зборів і конвенцій ряду наших загальних організацій, які проходили в атмосфері далекій від братського об'єднання, чи навіть взаємної льояльности. Тінь тих конфронтацій була настільки довгою, що досягала також нашу установу. Навіть тривожні вісті про відновлення сталінського терору у відношенні до наших братів в Україні й нові десятки років в'язниць і заслань, присуджених найкращим з них на таємних, медвежих судах, не зуміли ні об'єднати нас на еміграції, ні збільшити наш труд для загальної справи. Наш національний організм, страшенно загрожений тотальним здержанням міграції, послаблював дальше природний, з приводу віку, відплив старших патріотів й ще трагічніший відплив молодого покоління, якого ні ціла наша громада, ні наша велика установа, не вміли, чи належно не старалися задержати при своїм національнім пні. Ясним променем на тому тлі був досі небувалий подвиг нашої громади, яка зібравши протягом останнього року мільйон долярів, доповнила ціну уфундування трьох українознавчих катедр на славному Гарварді. Та це окрема, не організаційна, справа.

До того минулий рік був роком проміжним поміж конвенційними, чотирорічними періодами. Такий відомий, зокрема серед нашої емоційної спільноти, приплив і відплив національної енергії, в союзовій громаді, кермується віддаленням від — конвенції. Традиційно: передконвенційні і конвенційні роки є роками збільшених успіхів, а роки проміжні, рідко коли можуть похвалитися більшою непересічністю. І коли з неприхованим жалем згадуємо брак бажаних успіхів в звітовому році, грієімося свідомістю, що цей рік, 1973-ий, є роком передконвенційним і в ньому можемо сподіватися знатних успіхів, на що й вказують уже висліди нашої дотеперішньої праці.

Ці завваги слід мати на увазі при оцінці вислідів минулорічної праці Організаційного Відділу, який охоплює звітодавця; його „парт-тайм" асистента і „парт-тайм" обласного організатора з обов'язком водночас дбати про 10 Округ і 147 Відділів; чотирьох дальших обласних організаторів, один з яких став шість тижнів перед закінченням звітового року; секретарки й відділових секретарів та, на жаль, нечисленних організаторів. Придбання чотирьох з чвертю тисячів нових членів у такому складі організаційного апарату та при такому стані нашого, ізольованого від материка, громадянства, може не лише звітодавцеві, але й тим, для яких цей звіт призначений, з однаковим правом видаватися великим подвигом і не меншою невдачею, зокрема на завітньому шляху до стотисячного Союзу. Об'єктивна оцінка ширшого, громадського й вужчого союзового тла, на якому проходить організаційна праця, і власний уділ у, які б вони не були, здобутках минулого року, сподіюся, будуть вирішними при індивідуальному виборі однієї з цих оцінок.

Організаційний плян на 1972 рік

У новий 1972 рік ми ввійшли з пляном, встановленим на спільній нараді з обласними організаторами (з якими нараджуємося у всіх важливіших справах) який згодом в засаді схвалила Екзекутива УНСоюзу. Плян прийняв число 5,700 нових членів, як свою бажану мету й розклав його на поодинокі області, яких в той час було чотири. Область Степана Гавриша піднялась придбати 1,700 членів, область Євгена Репети 1,300, області Василя Дідюка і Василя Оріховського по 1,000, а на Відділи поза цими областями накладено квоту 700 членів. Пересічна квота С. Гавриша становила 130, Є. Репети 100, В. Дідюка і В. Оріховського по 85 й необ'єднаних Відділів 75 членів, що давало пересічну місячну квоту всього УНСоюзу 475 членів. За кварталами цей організаційний плян, узгляднюючи різну продуктивність поодиноких чвертьріч, виносив: 1,100, 1,500, 1,200 і 1,900 членів. Укладаючи цей плян ми керувались минулорічним досвідом. В 1971 році УНСоюз придбав був 4,056 членів. Рахуючи на звишку після цього слабкого року, ми рахували, що зможемо в 1972 р. придбати більше. Розкладаючи квоти на поодинокі, дуже нерівні, області, ми брали до уваги досвід з попереднього року. В 1971 р. область С. Гавриша придбала 1,268 членів, область Є. Репети 1,100, В. Дідюка 543 і В. Оріховського 768 членів. Область п'ята, д-ра Михайла Снігуровича, не входила в минулому році в рахубу, бо постала була щойно після 15 жовтня 1972 р. Згодом, в часі звітового року, зайшла ще друга поважна зміна, а саме, на внесення Канадської репрезентації, Екзекутива відділила від області В. Дідюка весь Захід і Північ Канади, з якого утворено окрему область, на жаль, без обласного організатора, в якого, в силу обставин, вона досі не має. Цією великою територією відає голова Головної Контрольної Комісії мгр Іван Геврик, наш відділовий секретар з Вінніпегу, з цим, що восьми Відділами на терені провінції Саскачеван, відає наш відділовий секретар з Саскатуну, Лев Вовк.

Як виконано організаційний плян

Основою організаційного пляну і організаційної праці є змагання за збереження досягнених здобутків та їх помноження. А що найціннішим „майном" УНСоюзу, не зважаючи на його видатно фінансову натуру, завжди були члени, то й основою нашої минулорічної боротьби було придбання стільки нових членів, щоб покрити ними всі наші цілорічні витрати — а вони колосальні — й добавити якесь число членів до тих, що їх ми придбали в минулому. Тому, що мірилом здобутків є порівняння з минулорічними, часто будемо конфронтувати наші здобутки в звітовому році з подібними здобутками в році 1971.

Минулого року ми придбали 4,216 членів, тобто 160 більше, як попереднього року. Ці члени були забезпечені на загальну суму $8,967,000.00, тобто на 538,000.00 більше, як рік раніше. Ці дві надвишки корисно говорять про минулий рік, хоча намічений плян виконано тільки на 74%, отже кругло виконано три четвертини пляну.

Але виявилося, що втрати в минулім році були більші, як число придбаних членів. Відрахувавши втрати у висоті 4,396 від числа новопридбаних членів, залишився недобір 153 членів. В порівнянні з минулорічним недобором у числі 843 членів, цей недобір невеличкий та все ж можна жаліти, що до чотирьох з чвертю тисяч нових членів ми не змогли придбати ще півтори сотні для покриття усіх втрат, а то й здобуття невеликої надвишки. Причина тієї для нас — організаторів членів несподіванки була погана погода, страйк поштарів і припізнення доручення пошти й несподівано низький здобуток грудня. Внаслідок цього загальний стан членів УНСоюз з кінцем 1972 р. був 88,216 членів, тобто на 153 члени менший, як рік раніше.

Та коли можемо мати претенсію до себе й до долі за цей невеликий недобір, який, сподіваємося, вже не повториться, ми раді цим, що без огляду на те ми придбали велику надвишку в сумі забезпечення нових членів. Ми згадали вже вище, що придбані 4.216 членів забезпечено на кругло дев'ять мільйонів долярів, що допомогло піднести загальну суму забезпечення усіх членів УНСоюзу на майже п'ять мільйонів долярів. Хоча ми втратили більше членів, як придбали, то нові члени були забезпечені на значно вищі суми, як ці, що ми їх в минулому році втратили й це так видатно побільшило загальну суму забезпечення. Цей рахунок представляється так: загальна сума забезпечення усіх членів з кінцем 1972 року була $141,723.316, загальна сума забезпечення усіх членів з кінцем 1971 р. була 136,825,675, отже надвишка виносить: $4,897,641, тобто кругло п'ять мільйонів долярів. Коли зважити що в комерційних забезпеченевих установах не рахується числа виданих грамот, але суму забезпечення, то ця звишка виявляє зростання зрозуміння нашої громади до вартости достатнього забезпечення та кращий підхід до членів зі сторони тих, які їх забезпечують. Ця мільйонова надвишка надолужує втрату 153 членів.

Залишається ще зазначити, що подані вище числа загального числа забезпечення відносяться до всіх родів забезпечення включно до додаткових, себто подвійного забезпечення у випадку акцидентової смерти та забезпечен- від вплачення вкладок дітьми й молоддю на випадок смерти того, хто їх забезпечив (пейор бенефит). Числа, які відносяться до „чистого" забезпечення є такі: загальна сума забезпечення з кінцем 1972 р. $ 107,063,066.00, загальна сума забезпечення з кінцем 1971 р. $103,191,489.00, отже надвишка за 1972 рік виносить $ 3,871,577.00, себто кругло майже чотири мільйони долярів. І ці числа потверджують зріст зрозуміння достатнього забезпечення серед нашої громади, а водночас свідчать про це, що минулий рік в цілому, навіть під оглядом організаційних здобутків, був роком успішним.

Ще залишається додати до цього загального образу здобутків минулого року, числа, які відносяться до так званих неактивних членів. Щодо цього не завжди знаходимо належне зрозуміння. Є це члени, які вже повністю заплатили свої вкладки за забезпечення, але ще не розв'язалися з УНСоюзом й їх забезпечені грамоти є в повній силі, бо їх реченець виплати припадає на час після їх смерти, або й за їхнього життя, але після довшого періоду часу. Іншими словами, ці члени вже виконали всі свої зобов'язання відносно УНСоюзу й ждуть, за договором, на виконання своїх зобов'язань зі сторони УНС. Цих членів уважаємо з правом нашими найкращими членами й їх під ніякою умовою не можемо ставити в позицію неіснуючих, чи менше вартних. Вони щоправда не платять вже вкладок, бо це вже раніше повністю виконали. Тому, що хоча минулого року 1,015 наших членів перейшли в такий „неактивний" стан членів, ми їх далі зараховуємо за повноцінних членів і не зараховуємо їх на втрату. Цих членів було в УНС з кінцем 1972 року 17,351 тобто кругло 20% загалу членів. Природна річ, що з віком установи та зростом розуміння значення чистого забезпечення серед громадянства, зростає число таких „неактивних" членів й цього не слід уважати негативним об'явом, чи признакою упадку установи, що часто трапляється з неусвідомленими людьми. Із тієї причини висловлююся за цим, щоб поза офіційними звітами, не публікувати чисел, які відносяться до „неактивних членів" без відповідного пояснення й без наглої потреби.

Щоб наші організаційні підсумки за останній та порівняння їх з підсумками праці з попереднім роком набрали більшої перспективи, внизу подаємо дві таблиці з числами, які відносяться до п'яти останніх років. Одна подає за цими роками число новоприєднаних, тобто свіжо забезпечених членів та суму їхнього забезпечення, а друга, теж за роками, дає числа загального стану всіх членів і їхні суми забезпечення. Поза вище сказаним до цих чисел немає потреби для коментарів. Можна б хіба зазначити, що хоча дещо зменшилося число членів, то постійно зростає сума їхнього забезпечення, а тим самими забезпеченева служба УНСоюзу своїй громаді.

Подяка заслуженим

Вже на початку нашого організаційного звіту бажаємо подякувати всім, особам, Відділам Округам і Областям за їх труд у минулім році. Найкращим з них, які здобули відповідні відзначення й нагороди — наша особлива подяка і признання. Вони названі в статті п. н. „Спеціяльні відзначення і винагороди за успіхи в організаційній праці впродовж 1972 р.", яка була надрукована в останньому числі „Трибуни УНСоюзу" з дня 8 травня 1973 р. До неї відсилаємо наш вдячний, союзовий загал.

Таблиця ч. 1

ПОРІВНЯЛЬНІ ЧИСЛА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ ЗА П'ЯТЬ РОКІВ

I. НОВІ ЧЛЕНИ

Рік	Нові члени	Їх сума забезпечення
1968	3,872	$ 7,180,500.00
1969	5,462	10,108,000.00
1970	5,252	9,734,900.00
1971	4,056	8,429,000.00
1972	4,216	8,967,000.00

II. ЗАГАЛЬНИЙ СТАН ЧЛЕНІВ

Рік	Члени	Їх сума забез.	Заг. сума заб. з додат. договорами (Д.І. і Пейор)
1968	88,265	$ 90,900,014.00	$119,538,514.00
1969	89,107	96,333,883.00	127,577,633.00
1970	89,209	100,502,706.00	133,097,456.00
1971	88,366	103,191,489.00	136,825,675.00
1972	88,213	107,063,066.00	141,723,316.00

Змагання за нових членів

Ледве, чи є трудніше завдання, як відповідати за вдержання числа членів громадської установи в наших, українських умовах. Що й казати про його потрібне й постійне збільшування. Мабуть порівняння організаційної акції з черпанням води решетом, чи наливання води в діравий мішок має глибше, не лише літературне, значення.

У цій акції брали участь у першу чергу союзові, відділові секретарі, а далі нечисленні організатори й інші союзові урядовці, в цім деяке число головних і передусім обласні організатори, які кермували організаційною акцією на терені Відділів, Округ і своїх Областей.

Низка таблиць поміщених внизу скаже уважливому читачеві чимало про організаційну структуру УНСоюзу й про його організаційний апарат та передусім про наполегливі змагання союзових діячів за вдержання й розбудову УНСоюзу. Одна таблиця відноситься до процесу забезпечування членів за місяцями минулого року. Чим далі в ліс, тим більше дров. Чим дальше входили ми у рік, тим збільшувалося число членів здобутих що-місяця, за вийнятком місяців вакаційних. Як звичайно чотири останні місяці були найбагатші в членів, хоч якщо йде про грудень 1971 р. приніс майже вдвоє більше членів, як раніші місяці включно з пізніми осінніми. Та про це вже була мова. В тому й причина, чому минулий рік не включився в довгий ряд повністю успішних років УНСоюзу.

Таблиця ч. 2

НОВІ ЧЛЕНИ В 1972 РОЦІ ЗА МІСЯЦЯМИ

Місяць	Дорослі	Молодь	АДД	Разом
Січень	172	64	37	273
Лютий	146	47	35	228
Березень	222	66	58	346
Квітень	180	58	58	296
Травень	204	89	57	350
Червень	206	114	63	383
Липень	176	72	39	287
Серпень	157	90	41	288
Вересень	171	142	42	355
Жовтень	224	151	73	448
Листопад	216	134	86	436
Грудень	277	151	98	526
Разом:	2,351	1,178	687	4,216

Як працювали союзові організатори

Найбільше число нових членів придбали, як група, союзові секретарі і відділові урядовці. Минулого року знайшлося 131 осіб, які придбали бодай десять членів. В тому числі 28 відділових організаторів, до яких не зараховано обласних і постійних організаторів, придбали по 25 і більше членів і в цей спосіб стали на наступний рік почесними членами Клюбу Заслужених й здобули відповідне почесне відзначення. В 1971 р. таких членів Клюбу було більше, бо 29. Зате в звітовому році було більше членів, які придбали від 10 до 24 членів, ставши при цьому т. зв. будівничими УНСоюзу на цей рік. В звітовому році було 103, а рік раніше тільки 83 „будівничих". Число обох категорій визначних організаторів членів в звітовому році є на 11 більше, як було в 1971 р. До поданих вище чисел приходить ще 12 членів Клюбу Заслужених та 2 будівничих з-поміж обласних і постійних організаторів. Отож в звітовому році разом було 40 членів Клюбу та 105 „будівничих", отже разом 145 осіб, які придбали бодай десять членів. Для порівняння варто подати, що в 1971 році таких визначних організаторів було 122, а в 1970 р. себто в конвенційному році — 164. Їх роля в збільшуванні членів є дуже велика, як це виявляє нижче залучена таблиця число 3.

З особливою пошаною слід підкреслити, що оце чи не вперше загальносоюзовим переможцем у змаганні за нових членів (поминаючи постійних і обласних організаторів) стала жінка й до того головна радна й голова своєї Алентавнської Округи Анна Гарас. Поміж мужчинами першим є також головний радний й також голова своєї Центральної Округи Мирослав Кальба, який в мин. році відбув успішну поїздку по Заході Америки. З поміж жінок особливо заслужилися ще Квітка Стецюк з Джерзі Сити і колишня головна радна Олена Олек з Чикаґо, які також стали членами Клюбу Заслужених.

Окрему групу між організаторами становлять обласні та постійні організатори. Про них говорить окрема таблиця ч. 4. У ній поміщено 14 прізвищ, поміж якими є п'ять, усім відомих обласних організаторів, тобто професійних асекураторів, які є службовиками УНСоюзу й відають своїми областями. Про них буде ще мова згодом, а тут лише зазначимо, що завданням обласних організаторів не є виключно організувати членів, але передусім підшукувати й вишколювати організаторів та наглядати

(Продовження на стор. 6-ій)

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження зі стор. 5-ої)

Їхню працю й давати їм допомогу у чому потрібно. Тому число ними зорганізованих членів, хоч і є високе, не може бути мірилом їх активности чи продуктивности. Скоріше говорить про це число членів придбаних в їхніх областях, хоч і їхні області не є всі однакового розміру та продуктивности. Крім п'яти обласних організаторів на названій таблиці є ще дев'ять т. зв. постійних організаторів, які зобов'язані давати кожномісячно договорене число членів. На жаль число цих постійних організаторів постійно зменшується й щоб припинити це некорисне явище, пропонуватиму на цьогорічних нарадах Головного Уряду протизаходи, чи радше повторю ці, які не були схвалені минулого року. Найбільше успішним поміж ними є колишній головний радний Іван Одежинський, який по довгій перерві повернувся до організаційної праці щойно в жовтні минулого року, здобувши за три останні місяці подивугідне число 65 нових членів. Вітаємо п. Одежинського в рядах постійних організаторів УНСоюзу з тим більшою радістю, що впродовж перших чотирьох місяців цього року його „продукція" виносить уже 39 членів.

Окремо слід підкреслити участь в організуванні членів головних урядовців. Про це говорить невеличка порівняльна таблиця внизу. В минулім році 17 головних урядовців придбали разом 607 членів, себто 14.3% усіх нових членів. Очевидно в це число і в цей відсоток враховані також три обласні організатори, які водночас є обласними організаторами.

Таблиця ч. 3

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛОВІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1972 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

ВІДДІЛОВІ ОРГАНІЗАТОРИ

Клюб Заслужених Союзовців (25 або більше членів)

П. Ч.	Організатор	Відділ	Число чл.
1	Анна Гарас	47	60
2	М. Кальба	226	59
3	М. Семків	379	59
4	М. Хоманчук	5	56
5	М. Кігічак	240	52
6	Квітка Стецюк	25	51
7	В. Шаран	407	38
8	Т. Шпікула	221	34
9	П. Головачук	42	33
10	І. Кнігницький	430	31
10	Д. Пиш	458	31
11	пастор А. Давидюк	340	30
11	Олена Олек	22	30
11	М. Гентош	305	30
11	М. Захарко	349	30
15	В. Палідвор	204	29
15	Т. Кубарич	217	29
15	О. Чабан	242	29
15	П. Федик	292	29
19	В. Гавриляк	316	28
19	В. Попович	367	28
21	М. Фединишин	155	27
22	А. Слюсарчук	174	26
22	І. Телюк	414	26
24	М. Отрок	14	25
24	Я. Леськів	133	25
24	М. Голінко	245	25
24	С. Мотрович	295	25

Будівничі УНС (10 до 24 чл.)

П. Ч.	Організатор	Відділ	Число чл.
28	П. Дяків	427	23
29	В. Романишин	254	22
29	В. Труфин	266	22
31	Марія Капраль	112	21
31	Є. Омельченко	451	21
33	Люба Васько	94	20
33	І. Гуцайлюк	147	20
33	Ю. Оришкевич	251	20
33	Г. Кисіль	336	20
33	І. Геврик	445	20
38	В. Квас	88	19
38	Г. Корб'як	146	19
38	П. Щерба	173	19
38	Р. Колодій	191	19
38	Я. Падох	194	19
38	П. Ліщак	230	19
38	П. Сильчак	257	19
38	О. Ярема	372	18
45	І. Гаврилюк	360	18
45	Катерина Онуфрик	416	18
45	М. Малинівський	437	18
49	В. Мандзій	8	17
49	Марія Гаравус	127	17
49	С. Іваницький	276	17
49	М. Нич	397	17
53	М. Ольшанський	51	16
53	П. Бабич	115	16
53	М. Гудзоватий	205	16
53	Д. Галонзка	307	16
53	В. Вишиваний	361	16
58	М. Демчук	76	15
58	Е. Гомотюк	277	15
58	А. Скібіцький	285	15
58	Л. Кусяка	291	15
58	І. Малко	320	15
58	Ерна Кудеревко	419	15
58	В. Буртняк	423	15
58	М. Хомин	464	15
66	К. Сачко	53	14
66	С. Когут	56	14
66	Стела Расн	171	14
66	М. Мартиненко	245	14
66	М. Волошин	281	14
66	Ю. Баранек	371	14
66	Я. Карп'як	385	14
66	І. Курман	408	14
74	А. Вовк	6	13
74	Дарія Малюк	61	13
74	В. Рефт	120	13
74	Аліція Бервінчак	129	13
74	Уляна Дячук	134	13
74	Юлія Ґуґлик	259	13
74	Б. Лавринів	456	13
81	П. Шевчук	13	12
81	Р. Куропась	20	12
81	М. Хомин	32	12
81	І. Пиндус	39	12
81	Марта Жмудь	57	12
81	О. Сидор	90	12
81	Б. Артимишин	153	12
81	А. Саноцький	158	12
81	А. Джула	161	12
81	Марія Пелехата	165	12
81	І. Іваник	234	12
81	О. Стецура	287	12
81	М. Велич	317	12
81	Б. Ковч	328	12
81	Дарія Оріховська	353	12
96	В. Сиваник	43	11
95	С. Івасечко	48	11
95	М. Галькевич	59	11
95	М. Турко	63	11
95	М. Маркович	142	11
95	І. Пригода	200	11
95	Марія Душник	293	11
95	Ф. Петрик	362	11
95	В. Федорів	374	11
95	Р. Припхан	399	11
95	П. Волощук	505	11
105	М. Москаль	16	10
105	Л. Блонарович	34	10
105	А. Кушнір	83	10
105	А. Дорошенко	114	10
105	С. Шилькевич	116	10
105	Ф. Сенчишин	136	10
105	Д. Дидик	170	10
105	Геновефа Жеребняк	180	10
105	Я. Сенишин	192	10
105	С. Матляґа	209	10
105	Е. Притула	337	10
105	В. Колюбінський	340	10
105	Т. Фінів	350	10
105	Я. Щербак	352	10
105	Стефанія Стеців	371	10
105	І. Даньківський	375	10
105	О. Хома	383	10
105	Я. Бурій	402	10
105	Жанет Болянд	409	10
105	В. Зацерковний	439	10
105	Софія Куца	440	10
105	Надія Литвиненко	457	10
105	В. Остап'як	478	10
105	В. Запаранюк	484	10
105	І. Хома	493	10
131	Д. Марцінюк	502	10

Загальне число передових організаторів у 1971 і 1972 рр.

	1971	1972
Членів Клюбу	39	28
Будівничих УНС	83	103
Разом:	122	131*)

*) До відділових організаторів слід дочислити 12 членів Клюбу та 2 будівничих УНС з-поміж постійних і обласних організаторів. Разом в 1972 р. було 40 членів Клюбу та 105 будівничих, отже разом усіх, що придбали 10 або більше членів, було 145

Таблиця ч. 4

ОБЛАСНІ І ПОСТІЙНІ ОРГАНІЗАТОРИ

		Відділ	1971	1972	В тому АДД
1	В. Дідюк	440	207	150	55
2	С. Гавриш	83	165	106	46
3	Є. Репета	292	101	76	55
4	Б. Дейчаківський	233	30	75	30
5	І. Одежинський	153		65	18
6	В. Оріховський	353	115	50	14
7	І. Петрунцьо	78	27	43	6
8	А. Іванюк	106	59	36	4
9	В. Зорич	432	56	31	3
10	Р. Чучкевич	346	36	29	—
11	М. Ткачук	111	40	28	9
12	О. Бережницький	360		25	9
13	Л. Вовк	444	24	24	9
14	М. Снігурович	411		15	8
	Разом:		860	753	266

Таблиця ч. 7

УЧАСТЬ ГОЛОВНИХ УРЯДОВЦІВ УНСОЮЗУ В ОРГАНІЗУВАННІ НОВИХ ЧЛЕНІВ ЗА ОСТАННІ ТРИ РОКИ

	Число гол. урядовців	Число придб. чл.	% усіх членів
1970	18	746	14.0
1971	16	728	17.9
1972	17	607	14,3

Як працювали обласні організатори

Низка таблиць поміщених внизу говорить про активність п'яти обласних організаторів УНСоюзу, тобто професійних працівників у ділянці життьового забезпечення, які мають не лише особливе місце в організаційній структурі УНСоюзу, але й особливу відповідальність. Можна б без пересади сказати, що від числа й активности обласних організаторів, якщо ще не залежить, то завтра напевно буде залежати, прямий розвиток УНСоюзу, передумою якого є постійне і достатнє збільшування його членів та поліпшування його служби своїй громаді. Як було згадано раніше, чотири організатори працювали цілий звітовий рік, а п'ятий, д-р М. Снігурович, зайняв свій пост лише шість тижнів перед закінченням минулого року. Треба також згадати, що попереднього року ми мали шість обласних організаторів, з яких два відійшли (В. Гірняк і Ф. Токарик), зате прибув один новий, вищезгаданий д-р М. Снігурович. Значне побільшення числа обласних організаторів та їхнє відповідне вивінування їх модерними засобами праці, є цим, що може заступити щораз більший брак відданих союзових діячів-громадян. Незалежно від причин того явища й незалежно від нашої оцінки його, немає для мене сумніву, що шлях дальшого подібного походу УНСоюзу це вміння видержати до краю неприхильні для нас умови існування в ізоляції від України та чужу, чим раз небезпечнішу, конкуренцію професіоналістів-асекураторів. Уважаю, що відповіддю на цей визов доби і обставин, є досконало вишколений і дбайливо вивінуваний в потрібні засоби обласний організатор. Йому належить будучність в організаційній структурі УНСоюзу вже у найближчій майбутності. На це ніякий кошт і ніякий труд не є завеликий, бо це не для добра обласних організаторів, але для майбутности й росту нашої установи та нашої національної громади.

Минулого року ми, побіч щотижневого, постійного контакту з обласними організаторами, відбулися з ними дві конференції 11 і 12 січня та 3 листопада. В цім році замість спільної конференції відбулися в січні наради з поодинокими організаторами. Висловлююся за продовжуванням спільних конференцій. В ченській кампанії 1972 р. обл. організатори придбали особисто 753 членів ,тобто 17.8% всіх придбаних членів. Члени забезпечені ними спільно зі секретарями були в переважній мірі записані в їх добро. Обл. секретарі проходять самонавчальний курс на підставі набутих підручників і можна сподіватися, що скоро приступлять до початкових іспитів для здобуття звання братських забезпеченевих дорадників.

Одна з двох нижче поміщених таблиць інформує скільки Відділів входить в поодинокі Області, якими відають наші обласні організатори. Найбільшою є Область Степана Гавриша, який відає нею з успіхом поза своєю новою функцією асистента керівника Організаційного Відділу. Його навантаження працею в терені, якої не зважаючи на наші спільні старання немає кому від нього, сподіймося покищо, перебрати, говорить саме за себе про його чисто людську обмеженість у виконуванні обов'язків поза межами області. Наші спільні пляни відвантажити його бодай частинно шляхом перегрупування територій областей нам не повелися здійснити, та все ж, побіч обов'язків обласного організатора Степан Гавриш, як мій асистент, допомагав з успіхом в окремих акціях особливої ваги, а саме в готуванні курсу на „Союзівці"; підготові і керуванні „Тижнем Забезпечення", що саме відбувся в Клівленді; підготовою акції відзначення 80-річчя „Свободи"; в підготові Окружних „Союзових Днів"! в устійненні реальних квот нових членів для Відділів і Округ, які, під доглядом обласних організаторів, обов'язково повинні бути виконані; в перевірці існуючого поділу областей і його зміни. Крім того він наглядає над Пітсбурґчиною до часу підшукання для неї обласного організатора. Друга таблиця дає змогу познайомитися вислідом організаційної праці на поодиноких областях і їхніх округах й що впродовж останніх трьох років. Відносно останнього року слід зазначити, що області С. Гавриша, В. Оріховського і В. Дідюка перевищили свої здобутки у порівнянні з роком раніше. Слід пригадати, що В. Оріховський виконує обов'язки обласного організатора від 1 вересня 1970 р., а д-р М. Снігурович від 15-го жовтня 1972 р.

Таблиця ч. 5

ОКРУГИ, ВІДДІЛИ ТА АКТИВНІ ЧЛЕНИ, ЯКИМИ ВІДАЛИ ОБЛАСНІ ОРГАНІЗАТОРИ:

П.Ч.	Обл. організатор	Ч. Округ Області	Ч. Відділів Області	Ч. активних членів
1	Степан Гавриш	10	148	21,346
2	Євген Репета	4	84	16,914
3	Василь Оріховський	5	75	13,801
4	Михайло Снігурович	3	31	4,198
5	Василь Дідюк (Канада Схід)	3	43	6,986
6	Захід Канади	1	22	1,395
7	Поза Областями	4	39	5,177
8	Відділи, необ'єднані в Округи		22	1,048
	Разом:	30	464	70,865

Таблиця ч. 6

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ ОБЛАСТЕЙ І ОКРУГ ЩОДО КІЛЬКОСТИ НОВИХ ЧЛЕНІВ, ПРИДБАНИХ В ОСТАННІХ ТРЬОХ РОКАХ

Область ГАВРИША

П.Ч.	Округа	Нові члени 1970	1971	1972
1	Алентавн, Па.	93	100	118
2	Балтимор, Мд.	106	127	69
3	Вилкс Бери, Па.	28	19	31
4	Джерзі Ситі, Н. Дж.	144	125	132
5	Нюарк ,Н. Дж.	274	161	239
6	Перт Амбой, Н. Дж.	143	175	121
7	Філядельфія, Па.	447	413	425
8	Пассейк, Н. Дж.	56	51	62
9	Скрентон, Па.	29	12	27
10	Шамокин, Па.	109	85	173
	Разом:	1,429	1,268	1,397

Область РЕПЕТИ

П.Ч.	Округа	1970	1971	1972
1	Детройт, Мич.	376	300	248
2	Клівленд, Огайо	283	325	368
3	Чикаґо, Ілл.	572	448	384
4	Янґставн, Огайо	69	52	47
	Разом:	1,300	1,125	1,047

Область ОРІХОВСЬКОГО*)

П.Ч.	Округа	1970	1971	1972
1	Боффало, Н. Й.	33	41	62
2	Ню Йорк, Н. Й.	485	329	386
3	Рочестер, Н. Й.	150	173	153
4	Сиракюзи-Ютика, Н.	110	78	97
5	Трой, Н. Й.	78	55	70
	Разом:	856	676	768

*) Працює від вересня 1970 р.

Область СНІГУРОВИЧА*)

П.Ч.	Округа	1970	1971	1972
1	Бостан, Масс.	48	24	41
2	Вунсакет, Р. Ай.	19	21	14
3	Ню Гейвен, Конн.	157	133	145
	Разом:	224	178	200

*) Працює від 15-го жовтня 1972 р.

Область ДІДЮКА

П.Ч.	Округа	1970	1971	1972
1	Монтреаль, Квібек	61	62	48
2	Ніяґара, Онт.	105	57	106
3	Торонто, Онтн.	332	239	297
4	Вінніпеґ, Манітоба	313	160	97
	Разом:	811	518	548

Як працювали Відділи

Відділи є статутовими й законними, обов'язковими клітинами, до яких мусять належати всі члени УНСоюзу. Їм, за статутом, віддано низку важливих функцій, до яких також належить забезпечування нових членів та підвищування сум забезпечення членів давних. Тому від активности та вишколу відділового секретаря кожночасно й передусім залежить стан і ріст Відділу, а посередньо цілого УНСоюзу. Наші обласні організатори, розуміючи це дбали передусім про вишкіл секретарів також у ділянці організування членів і про підшукування відповідних осіб на опорожнені секретарські місця, або для заміни секретарів, які немають змоги належно виконувати свої обов'язки. Трудність у цьому є загально відома, тож не треба її наново доказувати. У великих метрополітальних містах та Округах є низка Відділів, які шукають довший час нових секретарів без успіху. Винагорода секретарів ніколи не була основним мотивом обнімання союзових постів. Тому з поменшуванням числа давних союзових і громадських патріотів та зі загальною зміною обставин наросла нова, загрозлива трудність у обсаді секретарських урядів відповідними людьми. Цьому завданню ми в минулім році присвячували особливу увагу. Воно й коштувало наших обласних організаторів чи не більше енергії і часу, як уводжування в уряд нових секретарів, нерідко тільки на короткий час... Підкреслюємо, що ця проблема є першою в нашім дальшім плянуванні і в нашім дальшім розвитку. Певним рівноважником її може стати згадуване раніше відповідне побільшення числа професійних обласних організаторів й озброєння їх відповідними засобами праці. Частим листування, з браку достатнього секретарського персоналу, в значній мірі обіжними листами й відвідинами Відділів, ми старалися особисто та при допомозі обласних організаторів вдержувати Відділи на висоті завдання. Поміщуванням згодом знімок тих секретарів, які більше заслужилися в організаційній праці та пошануванням померлих на першій сторінці „Свободи" ми старалися звернути на секретарів увагу громадянства та підносити їх важливість і повагу, конечні компоненти успіху, зокрема в громадській праці.

Внизу подано низку таблиць, числа яких говорять про найбільше заслужені Відділи в минулім році, на чолі яких стоять Відділи: 233 з Лорейну, 340 з Нюарку, 240 з Клівленду, 379 з Чикаґо, 47 з Бетлегему, 5 з Асторії, 153 з Філядельфії, 25 з Джерзі Ситі та 361 з Ню Йорку. Всі вони придбали в минулім році бодай по пів сотні членів. Секретарям тих Відділів належиться загальне признання й подяка.

Таблиця ч. 8

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ГРУДНЯ 1972 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Число Відділу	Місцевість	Число членів
1	233	Лорейн, Огайо	77
2	340	Нюарк, Н. Дж.	69
3	240	Клівленд, Огайо	65
4	379	Чикаґо, Ілл.	62
5	47	Ветлегем, Па.	60
6	5	Асторія, Н. Й.	59
7	153	Філядельфія, Па.	54
8	25	Джерзі Ситі, Н. Дж.	51
9	361	Ню Йорк, Н. Й.	50
10	407	Торонто, Онт.	47
11	106	Чикаґо, Ілл.	46
12	78	Майнерсвил, Па.	43
13	146	Детройт, Мич.	42
14	83	Філядельфія, Па.	40
15	94	Гамтрамк, Мич.	37
16	42	Пассейк, Н. Дж.	36
17	221	Чикаґо, Ілл.	35
18	292	Детройт, Мич.	34
19	430	Філядельфія, Па.	33
20	245	Трентон, Н. Дж.	32
21	305	Магоні Ситі, Па.	31
21	432	Торонто, Онт.	31
21	458	Гамілтон, Онт.	31
24	349	Манвілл, Н. Дж.	30
25	204	Ню Йорк, Н. Й.	29
25	217	Рочестер, Н. Й.	29
27	14	Нюарк, Н. Дж.	28
27	114	Чикаґо, Ілл.	28
27	174	Детройт, Мич.	28
27	295	Акрон, Огайо	28
27	316	Рочестер, Н. Й.	28
27	346	Клівленд, Огайо	28
27	367	Рочестер, Н. Й.	28
27	414	Ню Гейвен, Конн.	28
35	32	Філядельфія, Па.	27
35	155	Перт Амбой, Н. Дж.	27
35	205	Йонкерс, Н. Й.	27
35	242	Фраквіл, Па.	27
35	402	Етобікок, Онт.	27
40	22	Чикаґо, Ілл.	26
40	127	Боффало, Н. Й.	26
42	133	Нюарк, Н. Дж.	25
42	266	Амстердам, Н. Й.	25
42	293	Бруклин, Н. Й.	25
45	257	Лос Анджелес, Каліф.	24
45	371	Нюарк, Н. Дж.	24
47	336	Клівленд, Огайо	23
47	416	Гамілтон, Онт.	23
49	51	Чикаґо, Ілл.	22
49	147	Алентавн, Па.	22
49	254	Ню Бритен, Конн.	22
49	360	Боффало, Н. Й.	22
49	427	Ст. Кетринс, Онт.	22
54	88	Керґонксон, Н. Й.	21
54	194	Ню Йорк, Н. Й	21
54	444	Саскатун, Саск.	21
57	8	Йонкерс, Н. Й.	20
57	129	Майнерсвил, Па. (новий Відділ)	20
57	191	Трой, Н. Й.	20
57	230	Янґставн, Огайо	20
57	251	Клівленд, Огайо	20
57	375	Філядельфія, Па.	20
57	408	Торонто, Онт.	20
57	415	Чатам, Онт.	20
57	445	Вінніпеґ, Манн.	20
66	136	Палатайн, Ілл.	19
66	173	Вілмінґтон, Дел.	19
66	277	Гартфорд, Конн.	19
66	442	Торонто, Онт.	19
66	451	Ґрімсби, Онт.	19
71	59	Бріджпорт, Конн.	18
71	61	Вискансин Деллс, Виск.	18
71	307	Бостон, Масс.	18
71	372	Плейнфілд, Н. Дж.	18
71	437	Рочестер, Н. Й.	18
71	464	Ошава, Онт.	18
77	20	Гамтрамк, Мич.	17
77	75	Детройт, Мич.	17
77	76	Нюарк, Н. Дж.	17
77	115	Кентон, Огайо	17
77	276	Ембридж, Па.	17
77	291	Клівленд, Огайо	17
77	364	Клівленд, Огайо	17
77	397	Філядельфія, Па.	17
85	79	Лос Анджелес, Каліф.	16
85	183	Детройт, Мич.	16
85	287	Джерзі Ситі, Н. Дж.	16
85	411	Торонто, Онт.	16
89	285	Рочестер, Н. Й.	15
89	320	Балтимор, Мд.	15
89	419	Ріджайна, Саск.	15
89	422	Філядельфія, Па.	15
89	423	Чикаґо, Ілл.	15
89	492	Оттава, Онт.	15
95	53	Піттсбурґ, Па.	14
95	56	Вілінґ, Вест Вірджінія	14
95	171	Джерзі Ситі, Н. Дж.	14
95	281	Байон, Н. Дж.	14
95	356	Омага, Небраска	14
95	385	Міннеаполіс, Мінн.	14
95	399	Чикаґо, Ілл.	14
95	439	Судбури, Онт.	14
95	472	Чикаґо, Ілл.	14
104	6	Гастінґс он Гадсон, Н. Й.	13
104	57	Коговз, Н. Й.	13
104	120	Аліквіппа, Па.	13
104	134	Ратерфорд, Н. Дж.	13
104	158	Бруклин, Н. Й.	13
104	259	Чикаґо, Ілл.	13
104	353	Ню Бронсвик, Н. Дж.	13
104	456	Тимминс, Онт.	13
112	13	Трой, Н. Й.	12
112	39	Сиракюзи, Н. Й.	12
112	90	Централія, Па.	12
112	161	Ембридж, Па.	12
112	165	Толідо, Огайо	12
112	234	Елізабет, Н. Дж.	12
112	238	Бостон, Масс.	12
112	271	Елмайра, Н. Й.	12
112	317	Сиракюзи, Н. Й.	12
112	328	Клівленд, Огайо	12
112	426	Сауль Ст. Марі, Онт.	12
112	457	Ню Йорк, Н. Й.	12
112	493	Норт Батлефорд, Саск.	12
125	34	Річмонд, Вірджінія	11
125	43	Ґіллсайд, Н. Дж.	11
125	48	Рідінґ, Па.	11
125	63	Форд Ситі, Па.	11
125	142	Елізабет, Н. Дж.	11
125	175	Детройт, Мич.	11
125	192	Геркімер, Н. Й.	11
125	200	Озон Парк, Н. Й.	11
125	209	Картерет, Н. Дж.	11
125	283	Обирн, Н. Й.	11
125	341	Віндзор, Онт.	11
125	350	Стемфорд, Конн.	11
125	362	Брістоль, Па.	11
125	374	Бостон, Масс.	11
125	387	Вилимантик, Конн.	11
125	418	Торонто, Онт.	11
125	505	Канора, Саск.	11
142	16	Спрінґ Валей, Н. Й.	10
142	28	Гюстон, Тексас	10
142	116	Трентон, Н. Дж.	10
142	170	Джерзі Ситі, Н. Дж.	10
142	216	Філядельфія, Па.	10
142	290	Куртіс Бей, Мд.	10
142	337	Балтимор, Мд.	10
142	352	Честер, Па.	10
142	383	Бріджпорт, Па.	10
142	409	Дунмор, Па.	10
142	440	Торонто, Онт.	10
142	478	Торонто, Онт.	10
154	502	Гаффорд, Саск.	10

Приймаючи десять членів, як мірило більшої заслуги Відділу, зазначуємо в окремій таблиці 154 таких Відділів. В попередньому році таких Відділів ми мали 140, себто на 14 менше. Інші таблиці говорять про величину Відділів йдучи за числом активних членів та їх розміщення по стейтах і провінціях. У звітах інших урядовців знайдемо числа, які відносяться до зросту Відділів за стейтами та провінціями. Внизу знайдемо також інформації про зміни в числі Відділів. До числа 460 Відділів, які існували з кінцем 1971 р., прибули в 1972 році вісім нових Відділів, в тому числі п'ять молодечих-пластових у містах Торонті, Йонкерсі, Рочестері, Лос Анджелесі і Ратерфорді й три інші в містах Висканзин, Делс. Четгам, Онт. і Майнерсвил, Па. При заснуванні нових Відділів особливо заслужилися: головна касирка Уляна Дячук, головний радний Мирослав Кальба, обласні організатори Василь Оріховський, Степан Гавриш, Василь Дідюк і Євген Репета. При заснуванні пластових Відділів у Торонті, Йонкерсі і Рочестері допомагав безпосередньо також складаючий цей звіт. В минулім році об'єднано чотири Відділи й так рік закінчено із збільшенням числа Відділів на чотири, себто із 464 Відділами.

Таблиця ч. 9.

РУХ ВІДДІЛІВ у 1972 РОЦІ

Нові Відділи

Січень: Відділ ч. 442 „Пластовий" у Торонто, Онт. (Канада)
Травень: Відділ ч. 205 „Пластовий" у Йонкерсі, Н. Й.
Червень: Відділ ч. 61 у Висканзин Деллс, Виск.
Липень: Відділ ч. 415 у Чаттам, Онт. (Канада)
Жовтень: Відділ ч. 66 „Пластовий" у Рочестері, Н. Й.
Листопад: Відділ ч. 79 „Пластовий" у Лос Анджелес, Каліф.
Грудень: Відділ ч. 134 „Пластовий" у Рутерфорд, Н. Дж.
Грудень: Відділ ч. 129 в Майнерсвил, Па.

Злука Відділів

Квітень: Відділ ч. 187 у Тейлор, Па. злучився з Відділом ч. 123 у Скрентон, Па.
Відділ ч. 393 у Ню Йорку, Н. Й. злучився з Відділом ч. 130 у Ню Йорку, Н. Й.
Червень. Відділ ч. 199 в Емгерст, Ма~. злучився з Відділом ч. 207 у Дірфілд, Масс.
Листопад: Відділ ч. 252 у Чикаґо, Ілл. злучився з Відділом ч. 114 у Чикаґо, Ілл.

Підсумки:

З кінцем 1971 р. було Відділів	460
В 1972 р. прибуло нових Відділів	8
Разом:	468
В 1972 році злучено Відділів	4
З кінцем 1972 року було Відділів	464

Таблиця ч. 10

ВІДДІЛИ ЗА ЗАГАЛЬНОЮ КІЛЬКІСТЮ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ

Від 1 до 100 членів	230
Від 101 до 200 членів	117
Від 201 до 300 членів	57
Від 301 і більше членів	60
Разом Відділів	464

Таблиця ч. 11

РОЗМІЩЕННЯ ВІДДІЛІВ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

З кінцем 1971 року УНСоюз нараховував 460 Відділи, в тому 67 в Канаді. Ці Відділи були розміщені в ось яких стейтах (провінціях) в таких кількостях:

З'єднані Стейти Америки

1. Арізона	1	16. Небраска	3
2. Каліфорнія	3	17. Ню Гемпшир	1
3. Колорадо	1	18. Ню Джерзі	59
4. Коннектикат	15	19. Ню Йорк	72
5. Делевар	2	20. Норт Дакота	2
6. Дистрикт Колюмбія	1	21. Огайо	31
7. Флорида	1	22. Ореґон	1
8. Іллиной	33	23. Пенсильвенія	111
9. Індіяна	5	24. Ровд Айленд	6
10. Кензас	1	25. Таксас	1
11. Мериленд	7	26. Вірджінія	1
12. Массачусеттс	10	27. Вашингтон	1
13. Мишиген	13	28. Вест Вірджінія	2
14. Міннесота	4	29. Вискансин	3
15. Мізурі	4		

Канада

1. Альберта	5	5. Квібек	7
2. Британська Колюмбія	2	6. Саскачеван	8
3. Манітоба	5	7. Нова Скотія	1
4. Онтеріо	40	8. Північно-Зах. Тер.	1
Разом Відділів			464

Як працювали Округи

Важливу ролю в організаційному житті та праці займають союзові Округи, яких під цю пору маємо кругло тридцять. 25 з них є під опікою наших п'ятьох обласних організаторів, одна під опікою голови Контрольної Комісії мґра Івана Геврика, а чотири, із-за браку обласних організаторів, або з приводу далекого відділення та розсіяння Відділів, знаходяться під безпосереднім віданням Організаційного Відділу. Вони об'єднують кругло 5,000 членів у 39 Відділах. 22 Відділи взагалі не належать до ніякої Округи та вони об'єднують лише тисячу членів.

Про завдання й вагу Округ обговорювано в доповіді звітодавця на Союзівці 4 й 5 листопада 1972 року. Цю доповідь надруковано в „Трибуні УНС" на початку травня 1973 р. З уваги на це не задержуюся тут над питанням ваги Округ та їх завданнями, відсилаючи наш союзовий загал до цих надрукованих міркувань. Моє тверде переконання, — це що чим скоріше дамо статутово-правне оформлення нашим Округам та засоби для їхньої діяльности, тим скоріше допоможемо їм куди краще виконувати їхні дотеперішні та нові завдання й до цієї важливої праці притягнемо більше й кращих людей й то з ширшої громади. Обстоюю не від сьогодні тверде переконання, що Округи не зможуть дальше обійтися без своїх домівок, а в більших осередках без своїх союзових домів, в набутті яких потрібно їм допомогти.

Новість, яку слід привітати та продовжувати є признання бонусів Округам, які виконують свої річні квоти на сто чи бодай 75%. Такі бонуси дістали за минулий рік Шамокинська за 100% виконання квоти та Округи Клівлендська, Ніяґарська, Нюаркська і Аллентавнська за виконання квот краще, як 75%. Про це точніше говорить внизу поміщена таблиця. Інша таблиця подає список Округ у черзі минулорічних успіхів в організуванні членів. Перше місце зайняла Філядельфійська Округа, друга Нюйоркська ,третє Чикаґська, четверте Клівлендська. Для справедливости слід зазначити, що якщо б 14 аплікацій нових членів, висланих перед кінцем минулого року були наспіли до Головної Канцелярії скоріше, Чикаґська Округа була б здобула почесне друге місце. За це їй належиться особливе відзначення. За звітовий рік три Округи одержали почесні плякети за першенство в 1972 р., а саме: Шамокинська, яка, єдина, виконала свою річну квоту на сто відсотків, Філядельфійська за придбання найбільшого числа членів і найбільшу загальну суму забезпечення та Нюйоркська за найбільше число організаторів, які придбали десять або більше членів. Між таблицями поміщеними внизу є одна із прізвищами голів Окружних Комітетів.

(Продовження буде)

В НЮЙОРКСЬКІЙ МЕТРОПОЛІТАЛЬНІЙ ОКРУЗІ ціни на деяку ярину зросли від 1-го до 10 центів на фунт протягом останніх двох тижнів. Найбільше зросли ціни на салату, картоплю, зелений перець та шпараґи (спаржу). Але деякі ціни впали, наприклад, на жовту цибулю, помідори, моркву, кукурудзу та зенелу капусту.

В АРҐЕНТИНІ ЛІВІ ТЕРОРИСТИ ЗВІЛЬНИЛИ схопленого бизнесмена, після того, як його фірма заплатила 1 мільйон долярів викупу. Арон Бейлінсон, службовець фірми „Бабік Ровд Констракшин Компані", був схоплений марксистськими терористами з так званої Революційної Армії Народу 23-го травня ц. р. Його фірма й родина тримали схоплення в таємниці, щоб не пошкодити Бейлінсонові. Є відомості, що ця сама група терористів має в своїх руках двох інших жертв схоплення, а саме, адмірала Франсіска Алемана, колишнього шефа фльотської розвідки та поліційного старшину, Джакоба Насіфа.

Останній успіх Романа Рудницького

Нюджерзька газета „Ди Ріпортер" з 19 травня ц. р. принесла рецензію визначного музикознавця, д-ра Еріка М. Сеґала, професора Музичної Академії в Філядельфії, про концерт - речиталь Романа Рудницького, який відбувся в Томс Ривер, Н. Дж. 12 травня ц. р. Подаємо її в дослівному перекладі:

„Спонтанні оплески й оваційне постання з місць усіх присутніх було відповіддю ентузіястичних слухачів на знаменитий („суперб") речиталь піяніста Романа Рудницького у переповненій залі Овшен Карнеґі Коледж. У програмі з творів романтичних й іппресіоністичних композиторів 19-го ст., Роман Рудницький блистів своєю приголомшливою віртуозністю і, в рівній мірі, своїм високим артизмом і музикальністю, передаючи з глибоким внутрішнім відчуттям і досконалим зрозумінням тендітну Поезію Дебюссі „Картини" („Імаж"), з чуттям і експресією ностальгічно - романтичні настрої Шопена „Чотири Балади", з пристрастю і бравурою драматизму, динамічну музику Ліста.

Майстер усіх піяністичних прийомів — треба було подивляти його октави, виконувані без будь - якого зусилля, певність скоків лівої руки, блискучість його арпеджіових і гамових пасажів, його великий звучний тон. Роман Рудницький ніколи не використовував усього того тільки ради ефекту, але завжди тільки для музики: щоб великі, музичні твори представити в якнайбільш мистецький спосіб, у великому стилі, так, як музику слід представляти.

Для цього р е ц е нзента шпилем програми було виконання Рудницьким „Картин" Дебюссі (обидва зшитки) та Шопена „Чотири Балади". Ніжна, тонка, експресивно - мрійлива інтерпретація Дебюссі живо нагадувала гру незабутнього Ґізекінґа. А знову виконання балад Шопена — „Кода" Балади ґ-моль, драматичні уступи Балади Ф-дур, співуча ліріка Балади ф-моль — було таке близьке до Горовіца, що замкнувши очі, цей рецензент з трудом здавав собі справу, хто був за фортепіяном?!..

Речиталь Романа Рудницького був важливою музичною подією — концерт віртуоза і музики високого маштабу, — кінчає свої заваги видатний американський фахівець - рецензент професор Академії.

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВ. ВОЗНЕСЕННЯ в МЕЙПЛЕВУДІ, Н. Дж.

сердечно запрошує всіх Членів Парафії і її Приятелів взяти участь

у ХРАМОВОМУ СВЯТІ і АРХИЄРЕЙСЬНІЙ СЛУЖБІ БОЖІЙ

яку очолить Високопреосвященніший

Архиєпископ Марко

в неділю, 10-го червня 1973 року

ПРОГРАМА СВЯТА:

Год. 9:30 — ЗУСТРІЧ ВЛАДИКИ МАРКА перед протестантською церквою, Irvington Ave. і Norman Rd., Newark, N.J.
Год. 10-та ранку — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.
Год. 12-та дня — ХРАМОВИЙ ОБІД з концертовою програмою.

За Управу Церкви св. Вознесення:

о. Іван Наконечний, парох **Віктор Кирейко, гол. Парафії**

УВАГА! НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДАМИ НАШОГО КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ при чинній співучасті УКРАЇНСЬКИХ КОМБАТАНТСЬКИХ і УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ НЮ ЙОРКУ, НЮАРКУ і ОКОЛИЦІ

— відбудуться —

В ЗЕЛЕНУ НЕДІЛЮ, 17-го ЧЕРВНЯ 1973 РОКУ НА ОСЕЛІ УРСОЮЗУ „ВЕРХОВИНА" біля МОГИЛИ-ПАМ'ЯТНИКА

ТРАДИЦІЙНІ

ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ

ПО ПОЛЯГЛИХ І ПОМЕРЛИХ БОРЦЯХ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ

Початок в год. 10:30 ранку

В ПРОГРАМІ: СЛУЖБИ БОЖІ обидвох віровизнань, ПАНАХИДА ПО ГЕРОЯХ, ПРОМОВИ: ГРИГОРІЯ ПОЛЧІЯ, голови нашого Координаційного Комітету і АНДРІЯ БОДНАРЧИКА, його заступника, СКЛАДЕННЯ ВІНКІВ, САЛЮТ і ДЕФІЛЯДА.

Сердечно запрошуємо все Українське Громадянство, а зокрема кол. Вояків всіх Формацій і Молодь, зосібна Молодіжні Організації: ПЛАСТ, СУМА, ОДУМ і інші взяти якнайчисленнішу участь у цій всенародній урочистості.

ЗАМОВЛЕНІ АВТОБУСИ від'їдуть від Українського Народного Дому при Другій еваню в Ню Йорку в год. 7-ій ранку. Квитки на автобуси в ціні по 5.00 дол. від особи в обидві сторони можна набути в крамницях АРКА, ЕКО і СУРМА в Ню Йорку, не пізніше, як 8-го червня ц. р.

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОХАЄМО ПРИБУТИ З ПРАПОРАМИ І ВІНКАМИ

КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ КОМБАТАНТСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ М. НЮ ЙОРКУ

УКРАЇНЦІ СТЕЙТІВ НОВОЇ АНГЛІЇ

клонять голови перед Своїм Найвищим Авторитетом

Головою Помісної Української Католицької Церкви

ІХ БЛАЖЕНСТВОМ

КИР ЙОСИФОМ

та святочно прирікають і надальше стояти в обороні Його світлих й історичного значення ідей.



„ДОПОМОЖІМ ЙОГО ГЕРОЙСЬКІЙ ЖЕРТВІ,
ПОСТІЙМО З НИМ ЗА ПРАВДУ І ЗА ЧЕСТЬ,
ЩОБ НА ПРЕСТОЛАХ ПРЕДКІВСЬКОЇ ЦЕРКВИ
ЗАМЕРЕХТІВ НАШ ПАТРІЯРШИЙ ХРЕСТ".

Роман Завадович

Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви

ВІДДІЛИ і ДЕЛЕГАТУРИ

БОСТОН, Масс. ВІЛІМЕНТИК, Конн. КОЛЧЕСТЕР, Конн. НОРВІЧ, Конн.
БРІДЖПОРТ, Конн. ГАРТФОРД, Конн. ЛУДЛОВ, Масс. НЮ ГЕЙВЕН, Конн.

Подяка

Українське жіноцтво Філядельфії і округи, з нагоди приїзду Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII, улаштувало дня 13-го травня мистецьку виставку експонатів призначених для Українського Музею в Римі.

Виставку цю звеличав своєю присутністю Найдостойніший Гість Їх Блаженство Верховний Архиєпископ Кир Йосиф VII в товаристві Владик Кир Йосифа Шмондюка, Кир Ярослава Габра, Кир Василя Лостина і о. Ігумена д-ра Володимира Гавліча.

Помимо, що виставка тривала тільки один день, її відвідало велике число мирян, які прибули цього дня на Факс Чейз, щоби взяти участь в торжествах з нагоди приїзду Верховного Архиєпископа Кир Йосифа.

Комітет складає щиру подяку всім цим, що причинились до улаштування цієї вистави: Сестрам Василіянкам за відступлення гарної, просторої вітальні в Колеґії св. Йосафата на Факс Чейзі, щоденникам „Америка" і „Свобода" за безплатне поміщення оголошення, як також радіоавдиціям ім. Володимира Блавацького і патріяльхальний „Голос Мирян". Усім, що відгукнулись на заклик і не жаліли часу та труду вишукати і доставити експонати щире Спасибі. Особлива подяка Марійській Дружині ім. Княгині св. Ольги у Філядельфії за княжий дар прекрасного образу-ікони св. Ольги — роботи артиста-маляра Миколи Дмитренка з Детройту. Пані Тетяні Цимбал, дружині пок. маляра Віктора Цимбала, за портрет гетьмана Мазепи, як рівнож мистцям Юліянові Колесареві (три картини) та Максимові Німцеві.

Рівночасно звертаємося з проханням, якщо б хтось ще бажав пожертвувати експонати до Українського Музею в Римі, проситься пересилати до кінця червня ц. р. на слідуючі адреси:

Т. Ганушевська, 751 Н. Корінтіян, Філядельфія, Па. Тел. РО 3-8302;

І. Ваньчицька, 5031 Н. 12 вул., Філядельфія, Па. Тел. 455-1865.

За Комітет Виставки Українського Народного Мистецтва:

Ірена Медуха, Ірена Ванчицька, Теофіля Ганушевська, Іванна Климовська

Українська Православна Парафія СВЯТОЇ ТРОЙЦІ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
836 Lyons Ave., Irvington, N.J.

запрошує Парафіян і Українське Громадянство на

ХРАМОВЕ СВЯТО

що відбудеться

у ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНУ НЕДІЛЮ, 17-го червня 1973 року

Архиєрейську Службу Божу

очолить Високопреосвященніший Архиєпископ

Мстислав

Митрополит УПЦеркви в ЗСА

в сослуженні

протопресвітера о. АРТЕМІЯ СЕЛЕПИНИ, голови Консисторії;
о. прот. ЙОСИПА КРЕТИ, секретаря Консисторії;
о. ПЕТРА САГАЙДАЧНОГО, настоятеля парафії;
о. протодиякона ВОЛОДИМИРА ПОЛІЩУКА та іподияконів інж. ВІКТОРА РОСИНСЬКОГО і інж. СИМОНА НАГНИБІДИ.
Співатиме Церковний Хор під керівництвом диригента інж. ДМИТРА ОЛІЙНИКА.

ПОРЯДОК ХРАМОВОГО СВЯТА:

9:30 — Зустріч і привітання Високопреосвященнішого Владики МСТИСЛАВА.
10:00 — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА.
11:45 — ВЕЧІРНЯ
12:30 — ОБІД із МИСТЕЦЬКОЮ ПРОГРАМОЮ.

У мистецькій частині візьмуть участь: КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ при Станиці Дивізійників в Нюарку, під керівництвом О. ГОЛОВАЦЬКОГО — В. ЮРКЕВИЧА; Солістка ГАННА ШЕРЕЙ; Акомпаніяторка мґр. МАРТА ЦИБИК; Рецитаторка ГАНЯ БАСНЯК.

Музична Студія

ІГОРЯ БІЛОГРУДА

ЧИКАГО-БЕРВИН

повідомляє, що

22-ий РІЧНИЙ

ІСПИТ-КОНЦЕРТ

УЧНІВ СТУДІЇ

— відбудеться —

в суботу, 16-го червня 1973 р.

о годині 7:00 вечора
в NINETEENTH CENTURY WOMAN'S CLUB
178 Forest Avenue, Oak Park, Ill.

В програмі твори Косенка, Ліста, Шопена та інш.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК., ВІДДІЛ НЮАРК, Н. Дж.

МУЗИЧНЕ ДОШКІЛЛЯ (ДИТЯЧИЙ САДОК)

під проводом

МАРТИ ШЛЕМКЕВИЧ-САВИЦЬКОЇ

— влаштовує —

Відкриту Лекцію

із казкою І. Нарбиної

„ЯК ПАНАС НА УЗЛІССІ КІЗКУ ПАС"

та

ЗАБАВУ ДЛЯ ДІТЕЙ

Заля ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ

при Сенфорд Аве., Нюарк, Н. Дж.

Неділя, 17-го червня 1973 р.

год. 3-тя по пол.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ВПИСИ НА РІК 1973-74

Тел.: 276-3134

В ОГОЛОШЕННІ ПОДЯКИ (СВОБОДА, СЕРЕДА, 30 ТРАВНЯ 1973 р., ч. 99) ПО БЛ. П. ІРЕНІ З ЗАРЕМБІВ ПОДЮК, ТРАПИЛАСЯ ПОМИЛКА В ПРІЗВИЩІ — МАЄ БУТИ

ІРЕНА з ЗАРЕМБІВ ПОДЮК

ЗА НЕДОГЛЯД ПЕРЕПРОШУЄМО.

Боротьба з „українським буржуазним націоналізмом" — головне завдання

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вирішальну ставку на розтління молоді. Битою виявилася і ця ставка, не пішла за ними наша молодь."

Про конечність посиленої боротьби з „українським буржуазним націоналізмом" говорили й інші промовці. Письменник Натан Рибак, згадуючи свої відвідини в ЗСА, зокрема в Колумбійському Університеті в Ню Йорку, говорив про „ворожу діяльність тих його відділів, які "досліджують" літературу народів СССР" і попереджав, що „нас тримають в полі зору наші вороги: націоналісти, сіоністи, великодержавні шовіністи, і ми не повинні цього ніколи забувати". Проти „неправильних позицій" окремих мистців і письменників говорили також — представник спілки кінематографістів Т. Левчук та перший секретар СПУ В. Козаченко. У схваленій у висліді цього засідання резолюції, висловлено вимогу:

"Неухильно підвищувати наступальну роль і впливову силу радянської художньої творчості в сучасній ідеологічній боротьбі двох світів, двох соціально-політичних систем: пристрасно утверджувати історичну правоту, нездоланність і велич ідеалів комунізму, нещадно викриваючи ворожу ідеологію імперіялізму та його огидних спільників і найманців, передусім український буржуазний націоналізм і расистський сіонізм."

З глибоким сумом повідомляємо, що у вівторок, 5-го червня 1973 року упокоївся в Бозі

ГРИГОРІЙ МИКОЛАЄВИЧ ЯЦЕНКО

ПАНАХИДА — у четвер, 7-го червня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 8-го червня 1973 року о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку —

ДРУЖИНА і СИН

З болючим жалем повідомляємо Приятелів і Знайомих, що 20-го травня 1973 року несподівано відійшов у Вічність на 49-му році життя, Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

сл. п. Інж. АЛЕКСАНДЕР ВОВК

ПОХОРОН відбувся в середу, 23-го травня 1973 р. в церкві св. Петра і Павла на українськім цвинтарі в Клівленді, Огайо.

Горем прибиті:

ОЛЬГА — дружина
ЮРІЙ — син
ЛІДА — доня
Теща, родина Комачика і Тагомир,
Сврийко з родиною в Канаді,
Огаренька Мама, Ірена Тиранська, Стефа Клоз, Галя Василишин, Марія — сестри
брат Іван — в Україні

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього МУЖА і БАТЬКА

бл. п. ІВАНА ВОНСУЛЯ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в неділю, 17-го червня 1973 року

о годині 12-ій дня
в ЦЕРКВІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
при вул. Клінертт в ДЕТРОЙТІ, Міч.

Приятелів і Знайомих просимо згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина НАТАЛІЯ
і син ЮРІЙ з Дружиною

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

В 14-ту РІЧНИЦЮ З ДНЯ СМЕРТИ

Проф. Михайла Олексійовича ВЕТУХОВА

першого Президента УВАН у США буде відслужена

ПАНАХИДА

після Служби Божої на Українському Православному Цвинтарі в С. БАВНД БРУКУ, Н. Дж.

в неділю, 10-го червня 1973 року

о год. 11:30 ранку

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. МИХАЙЛА КОВАЛЯ
на „Церкву в Потребі"
зложили

Теодор і Стефанія ЛЕШКО	20.00. дол.
Григорій й Ольга СЛИВКИ	20.00 дол.

ВЖЕ НЕ ТІ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

пускає Галинину руку і дивиться пильно на неї, аж вона жмурить очі, як від яскравого світла. — А я таки впізнав би тебе відразу, Галино, навіть на вулиці серед юрби. У тебе такі ж голубі очі, і нічого, що ти коси зрізала. Ти та сама Галина, хоч і не худорлява тепер, — усміхається він. — Тільки мені здається, що ти вища була.

— Мабуть, я з роками зmaліла, — трохи сумовито Галина. І зразу ж по тому сміється: — А ти такий кирпоносий, як і був. Пригадуєш, як ми, жартуючи, питали тебе: чого кирпу гнеш?

Марко невеликий на зріст, але дебелої будови. Чорні, густі брови ростуть нерівними кущиками, надаючи його обличчю хвацькости і молодецької безжурности.

Сідають за стіл. Господарі наливають чаю, приносять закуску.

— А як же у вас вдома? — починає Галина. — Я знаю, тобі не вільно ні про що говорити, тільки про рідню.

— Батько, як знаєш, уже не живе. Все чогось сподівався, а як захворів, турбувався про нас, як ми залишимось самі, як даватиме мати з нами раду. Болів дуже... А ми всі, як знаєш із наших листів, уже на своєму. В кожного з нас діти. Вони хочуть з нами інколи одверто поговорити про все, але то вже така неписана умова поміж нами — не говорити про все. І ми не заторкуємо в розмовах небезпечних речей. Може, коли виростуть. Хоча вони багато чого знають. Ще як бабуня жила, вона розповідала.

Марко виймає з кишені загорнені в газетний папір світлини. Окремо виймає світлину своєї матері і каже: — Мати дуже хворіють, а ми їй не можемо допомогти, бо ліків, які приписав лікар, годі дістати, та й недуга вже задавнена. Пригадуєш, які у моєї матері чудові очі були — зелені, як смарагди, а тепер сірі стали, начебто по бурі висилилися...

Галина немов бачить перед собою тітку — високу з сріблястим волоссям, здається щойно викупаним у місячному світлі, і її зелені русалчині очі, і усмішку повну жури і скорботи. Так її в родині й прозвали — „Журлива".

Галина розповідає Маркові про тутешнє життя, про різні неполадки, міжусобиці. А Марко перебиває: — І про це ми зачуваємо і журимось, бо цим тільки слабнете, а нам треба допомоги і віри... У нас і на вулиці треба оберігатись, бо отак ніби ненароком над'їде авто і... кажуть ніхто не винен, необережність... Так легше, і вивозити уже не треба. Молодь говорить здебільша по-українськи, хіба московські заволоки стараються тягнути її на свій бік. Та навіщо мені про це тобі розповідати, Галино, напевно все ви знаєте, бо багато вже звідсіля приїздило до нас. – Замовкає і дивиться в вікно, ніби увижається йому там якесь грізне мариво...

Галина розуміє, що треба говорити про щось інше, про щось, що їх обгорне разом.

— А як твоя дочка, Ганнуся?

Зморшка усунулася з-поміж Маркових брів: — Ганнуся, вона в мою дружину Софійку вдалась — висока, може надто тендітна, спокійна, не така, як я.

Говорять, і від Марка знову віє сердечність і тепло. І з кожним його словом Галина бачить, як вони всі тут змінилися, ніби такі самі, але вже не ті: не такі безпосередні в розмові, не такі щирі і усмішки не такі, як були. І вона боїться, щоб він не проглянув її всю наскрізь, щоб не розпізнав те, що їй боляче... І як це так, що Марко, закований там у мовчанку, у вічний страх, не загубив себе?..

А він ще каже: — Я вже вспів походити скрізь, розглянув ваші будівлі й крамниці і надивуватись не міг, що в них таке багатство. Живете тут у добрі, повинні б бути безжурні. А мені вже казали, що у вас ніколи часу не вистачає і не сходитесь в гурті і не співаєте. Чому? Чому не привчаєте дітей до української пісні вдома, як от ще твоя мати привчала, і ми співали разом? Ми працюємо, щоб перебути день, а вечорами зустрічаємося зріднею, з приятелями, і коли літо чи весна — виходимо поза місто і там говоримо й співаємо...

Галина хоче і не може розповісти Маркові, як то спочатку, коли приїхали на цю землю, прирікали всі вчити дітей і пісень співати і казок їм розказувати. Але летіли роки, кожний ухопився за працю, спинався по щаблях безконечної драбини все вище й вище, а приречене відкладав на завтра.

Уже зовсім пізно, треба розходитись.

Марко каже з притаєним жалем: — Добраніч, сестричко! — Дивиться на Галичу, проводить рукою по її волоссю і додає, тепло усміхаючись. — Ти стурбована. Не треба, це нічого, це — час...

Але Галина знає, що це не тільки час, що це ще й байдужість охоплює з кожним днем людей, і багатохто з них вже майже зовсім себе загубив.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 8-го ЧЕРВНЯ 1973 р.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія 288-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Укр.-Амер. Клюбі, 817 Линн Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти вкладки та вирішити важні справи. — Д. Мушастий, секр.

СУБОТА, 9-го ЧЕРВНЯ 1973 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 270 Відд. о год. 7-ій вечора в УНДомі. Є важні справи до полагодження, тому проситься прибути та вирівняти вкладки. — В. Бутковський, рек. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Збори Б-ва св. Володимира 130 Відд. о год. 6-ій веч. в домівці укр. кат. ветеранів при 33 Схід 7-ма вул. — Ю. Юрків, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1973 р.

МОНЕСЕН, Па. Місячні збори 338 Відд. о год. 1-ій по пол. в Укр. Залі на 2-ій вул., 213 Скунмекер Аве. Проситься чл. прибути і вирівняти чл. вкладки. — П. Янковський, предс., М. Куць, секр.

ДЕТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. В місяці липні і серпні зборів не буде. — І. Ващук, гол., П. Федик, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання чл. вкладок від Т-ва Дністер 430 Відд. в домі УСТ Тризуб в год. 1-3 по пол. 10 червня та в Укр. Домі при 23-ій і Брави вул. в третю суботу місяця, 16 червня ц. р. в год. 7-9 веч. Проситься вирівняти вкладки. — Д-р І. Скальчук, предс., І. Книгницький, секр.

ІСТОРИЧНІ ВІДВІДИНИ

Їх Блаженство, Блаженніший Кир Йосиф у метрополії Ню Йорку закінчить історичного значення патріяршу візитацію. В Ню Йорку відбудеться закінчення, своєрідна корона візитацій Блаженнішого Кир Йосифа перед від'їздом до Европи. Ця корона повинна бути створена нами — нашою безпосередньою і численною участю під час всіх торжеств і зустрічей з головою Помісної УКЦеркви. Нашою численною участю й відданістю ми повинні і ще раз переконати невірних Томів своїх і чужих, що Блаженніший Кир Йосиф є нашим Патріярхом, українським Мойсеєм, який гідно, достойно й непохитно веде свій знедолений народ до „обіцяної землі". Його свята ідея — піднесення УКЦеркви до гідности патріярхату, за якою поставив чин — понад сподівання росте, ширшає, міцніє і бзеперебійно переконує недовірків, що це воістину свята справа, яка заслуговує не тільки нашої піддержки, але всіх наших зусиль і відданости.

Часто говоримо, що під сучасну пору Господь не робить чуд. Господь творить чуда й у наш час, а для цього вживає різних доріг, а навіть людських рук, тільки хотіти їх бачити. Чудом є те, що Блаженніший є тут з нами. Чудом є те, що Блаженніший Кир Йосиф створив на протязі одної декади років. Чудом є те, що він поставив питання УКЦеркви на світовий форум і сколихнув світовою опінією, чого нам не вдалося зробити за довгий час нашого побуту поза межами батьківщини. І чудом є те, що Блаженніший докінчує довгу й важку патріяршу візитацію з такою великою витривалістю й посвятою. Якщо тільки трох вглибитись над цими фактами і їх проаналізувати, іноді важко логічно пояснити, а вони є незаперечною дійсністю, вони відбувалися і відбуваються на наших очах. Хто ж у цьому може заперечити Боже Провидіння, яке зберегло і зберігає нам Блаженнішого Кир Йосифа.

Немає більшої жертви й посвяти, як віддати життя за свій народ. Якщо глянемо навіть крізь дуже маленьку призму багатотрудивого життя Блаженнішого Кир Йосифа, то ми не побачимо нічого іншого, тільки його постійну і віддану муравлину працю у Божому винограднику на славу Бога, для Христової Церкви та на добро українського народу.

Тому ми, миряни метрополії Ню Йорку й околиці, засвідчім своєю безпосередньою участю, що ми є з Блаженнішим Кир Йосифом і гідно та величаво привітаймо нашого Патріярха Помісної УКЦеркви в суботу на летовиці Ля Ґвардія о п'ятій годині, безпосередньо після цього о 7-ій годині в церкві св. Юра в Ню Йорку під час Архиєрейської Служби Божої, яку Блаженніший відправить разом з Митрополитом Амврозієм, Владиками і в співслуженні Отців, в неділю 10 червня на Архиєрейській Службі в Стемфорді, а у вечірніх годинах під час Святочного бенкету на пошану Їх Блаженства Кир Йосифа в „Амерікана" Готелі в Ню Йорку. Хай наша безпосередня участь у всіх цих торжествах буде виявом нашої щирої пошани й вдячности.

Микола Галів

Чикаґо в 40-ий день смерти сл. п. д-ра Дмитра Донцова

11-го травня ц. р. в Українському Православному Катедральному Соборі св. Володимира і в парафії свв. Володимира і Ольги відправлено соборну панахиду, в сороковий день смерти великого сина України сл. п. Дмитра Донцова: панахиду відправили отці: о. Федір Білецький настоятель Собору св. Володимира, Маріян Буторинський парох свв. Володимира і Ольги та о. Іван Кротець.

У панахиді взяли зорганізовану участь в одностроях з прапорами молодь СУМА ім. Миколи Павлушкова, Т-во кол. вояків УПА та восьмий відділ ООЧСУ. Собор св. Володимира був наповнений вірними, обох віроісповідань. Після панахиди вірні прийшли до будинку СУМА де відбулися ширші сходини присвячені сл. п. Дмитрові Донцові. Їх відкрив Голова восьмого Від. ООЧСУ Володимир Левицький, закликаючи вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять великого мислителя, ідеолога українського націоналізму. Про життя і творчість сл. п. Донцова говорив Василь Палагнюк. Відспіванням „Не пора" закінчено ті сходини.

К. П-ий.

КИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЧЖОУ ЕНЬ-ЛАЙ виступив з вимогою до ЗСА негайно припинити бомбардування Камбоджі та заперестати збройні активні дії у Південносхідній Азії. Чжоу Ень-лай заявив, що Китай не буде толерувати будь - чийого втручування у внутрішні справи південноазійських країн. З такою заявою він виступив на прийомі в честь північнов'єтнамських лідерів Ле Дуана, голови комуністичної партії, та прем'єра Фам Ван Донґа.

ГЕНРІ КІССІНДЖЕР ПОНОВНО ВИЇХАВ ДО ПАРИЖУ, де продовжуватиме переговори в справі утривалення договору про перемир'я у В'єтнамі. Разом з ним виїхав також пресовий секретар през. Ніксона Рон Зіґлер. З північнов'єтнамської сторони у розмовах візьме участь Ле Дук То, член Політбюро комуністичної партії Північного В'єтнаму.

ЗАПЛЯНОВАНО ШИРОКУ ПРОГРАМУ

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

півслужитимуть: о. Патрицій Пащак, протоігумен ЧСВВ, о. Маріян Каволь, ігумен Чина Отців Францішканів Східнього обряду, та шамбеляни: о. Петро Скрінховський, о. Степан Хрепта, о. декан Степан Баландюк, і о. Йосиф Скульський. Дияконують оо. Богдан Смик і Степан Чомко. Функції капелянів сповнюють: о. прелат Еміль Манастирський, о. дек. П. Федорчук і секретар Їх Блаженства о. Петро Стецюк. Пристоящими будуть студенти Семінарії св. Василія в Стемфорді. Співає хор церкви св. Михаїла в Гартфорді під управою інж. Олександра Пришляка.

Того самого дня в неділю год. 6:30 відбудеться в „Амерікана" готелю в Ню Йорку величавий бенкет.

В понеділок 11-го червня Блаженніший відправить Службу Божу в церкві св. Михаїла в Йонкерсі, а о год. 4-ій по пол. поблагословить площу під нову церкву там же.

У вівторок 12 червня Блаженніший відправить Службу Божу в клявзуровім монастирі Сестер Василіянок в Асторії о год. 9-ій рано. Відтак коротко відвідає монастир Отців Василіян в Глен Кові і о год. 3-ій по полудні відлетить з міжнародного летовища (Кеннеді) до Ватикану.

ВІДВІДИНИ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА В ЙОНКЕРСІ

Йонкерс. — На засіданні представників місцевих організацій та установ 30-го травня тут покликано Діловий комітет, який займеться підготовою зустрічі Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в часі його перебування у цьому місті. Почесним головою Комітету є парох о. монс. Василь Федиш. Працями Ділового Комітету керує діловий голова Лев Футала з допомогою членів президії: Роман Федірка і Марія Кульчицька — заступники голови, Степан Гавриляк — секретар та Василь Чолій — касир. До президії входить також о. Роман Білецький. Верховний Архиєпископ прибуде до Йонкерсу 11-го червня о год. 10 ранку і безпосередньо після його прибуття буде відправлена архиєрейська Служба Божа, а о год. 1-ій по полудні відбудеться його зустріч з представниками місцевих організацій. О год. 4-ій по полудні відбудеться посвячення площі під нову церкву в районі Норт Бродвей та Шонард Плейс. Комітет передав потрібні інформації місцевій пресі. Верховного Архиєпископа зустрічатиме посадник Йонкерсу Алфред Дел Белло. Парафіяни матимуть змогу, як інформує Діловий Комітет, скласти свої пожертви на „Дар любови" не пізніше 10 червня у парафіяльному уряді, або в церкві.

ТАРЗАН, Ч. 6943. Тарзан ві рить лікувальній силі зел



Я ще раз пробую, Тарзане... я можу завезти тебе до нашого шпиталю на летунській базі в Момбуззі однаково швидко, як до оселі лікуючих мужів!

Я вдячний за твій острах, генерале Ітсе, але нема чоловіка, який так наполегливо старався би повернути силу моїм ногам — як мій приятель Меду!

...і я маю доказ, що ці африканські лікуючі мужі зробили винаходи, які стосуються здоров'я наших тіл, що їх наші вчені мусять щойно вивчити!